VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

"Jei kas Lietuvą pultų, tai niekeno neraginami Amerikos lietuviai yra pasirengę ateiti į pagalbą." Tokį Vienybės leidėjų pirmininko Trečioko pareeiškimą skelbia Lietuvos Aidas

LII. METAI. 121 (413) N. Telephone: E[illegible]7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., GEGUŽĖS-MAY 26 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 476 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 27 1938 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

DABAR

Prastas simbolis
Iš 1905 metų
Ginklų Fondas
Gaisrai Lietuvoje

JUOZAS TYSLIAVA

Chicagos lenkų Dzienik Związkowy įdėjo trijų merginų paveikslą, kuriame simbolizuojama Lenkijos, Lietuvos ir Amerikos "taika". Lietuvą "atstovauja" Eleonora Pikutis iš Wilkes Barre, Pa., o Ameriką — kandidato Pennsylvanijos gubernatoriaus vietai duktė — Dorothy James.

Tuo tarpu, kai lenkaitė, Irena Lester, sveikinasi su lietuvaite, tai amerikietė stovėdama ties viduriu, laiko iškėlusi rankoje Amerikos vėliavą.

Tai, žinoma, paprastas paveikslas, kuriuo lenkų laikraštis gal būt ir mano atvaizduoti Lietuvos ir Lenkijos "taiką". Bet lenkų spaudos žmonės klysta, manydami, kad galima taip lengvai užglostyti tas žaizdas, kurias lietuvių tauta, deja, dar ilgai negalės nejaustī.

Nežiūrint kur lietuvis gyventų — Europoje ar Amerikoje — jis privalo atsiminti, kad tikros taikos tarp Lietuvos ir Lenkijos nebus kol Vilniuje šeimininkaus okupantai.

Mažosios Lietuvos veikėjas Jonas Vanagaitis, kuris, berods, pažįstamas ir Amerikos lietuviams, neseniai išleido savo atsiminimų knygą. Joje yra labai įdomių vietų iš 1905 metų revoliucijos laikų, kai tautinį atgimimo darbą dirbo visi išvien — Vincas Kapsukas, grafas Zubovas. Vladas Putvinskis ir visa eilė kitų.

Savo knygoje Vanagaitis ypač dažnai kalba apie Vincą Kapsuką, artimiausią savo bendradarbį. Dėl to Lietuvos Aide taip sakoma:

"Jonas Vanagaitis su Vincu Kapsuku susipažino dar spaudos draudimo laikais Tilžėje pas M. Zaunytę. V. Mickevičius anuomet tebebuvo jaunas studentas. Žinoma, anuomet jis dar nebuvo komunizmo apaštalu. Anuomet V. Mickevičius buvo žinomas Varpo bendradarbis ir, anot J. Vanagaičio, didelis patriotas, jaučiąs pareigą tęsti Vinco Kudirkos darbą. Todėl jis ir slapyvardę pasirinkęs 'Kapsukas', kuri turėjo reikšti, kad jis yra didžiojo Vinco Kapsko — Kudirkos idėjų skleidėjas ir vykdytojas".

Tuo tarpu, kai mes renkame aukas Ginklų Fondui, tai Lietuvoje taip pat nesnaudžiama. Tie pinigai, kuriuos sudėjo Lietuvos ir užsienio lietuviai, nelaikomi bankų požeminuose. Pasirodo, kad Ginklų Fondo lėšomis, tik vėliausiu laiku sudėtoms visuomenės aukomis, Lietuvos kariuomenė jau įsigijo 10 tūkstančių moderniškų šautuvų. Be to, Lietuvos kariuomenės vadas gen. Raštikis taip sako:

"Iki šiol mes savame krašte daugiausia statėme tiktai karo lėktuvus. Turėjome, tiesa, ir keletą nedidelių dirbtuvių. Dabar mes rimtai susirūpinome savosios karo pramonės kūrimu. Mes jau statome ginklų ir amunicijos dirbtuves. Šitas reikalas jau eina prie galo, ir jau turime kai kurių vaisių. Savąją pramonę kurti mus paskatino reikalas sulaikyti savo krašte valiutą ir duoti uždarbio savo darbininkams. Antra vertus konflikto metu dar viltis užsieniais taip pat sunku".

Be šių faktų, kurie mus gali tik džiuginti, negalima nutylėti dar ir to labai svarbaus fakto, kad Lietuva jau organizuoja savo karo laivyną.

KANADOS LIET[illegible] AUKSO KASYKL[illegible] VININKAS

KAUNAS. — Dabar gyvenantis Lietuvoje Kanados lietuvis Mačiulaitis gavo žinią, kad jo draugas aukso kasyklos dalininkas prancūzas rado auksо ties Dawsonu, prie Aliaskos sienos. Mačiulaitis taip pat yra tos kasyklos dalininkas.

Mačiulaitis išvyko iš Lietuvos į Aliaską ir žada pasikviesti iš Lietuvos du savo giminaičius.

ITALIJOS KARALIUS VYKS PAS HITLERĮ

ROMA. — Iš patikimų šaltinių gauta žinių, kad Italijos karalius Viktoras Emanuelis III žada su karaliene Elena ir karalaite Marija netolimoje ateityje vykti į Berlyną ir revizituoti Vokietijos kanclerį Hitlerį.

Kraštas, kur karas gali įsiliepsnoti. — Taikos trokštantis Čekoslovakijos kraštas. Ši vieta yra Vokietijos pasieny. Nors diplomatai uoliai veikia, betgi Čekoslovakija dar nejunta karo pavojaus pašalinimą.

KONGRESAS NUSTATĖ ATLYGINIMĄ IR DARBO VALANDAS

Pramonės darbininkai gaus ne mažiau kaip 25 centus valandai ir dirbs 44 valandas savaitėje

WASHINGTON, D. C. — Gegužės 24 dieną kongrese svarstyta įstatymas apie darbo valandas ir atlyginimą darbininkams.

Abi darbininkų sąjungos (Amerikos Darbo Federacija ir CIO) rėmė tą sumanymą. Būta didelio pasiriešinimo, dau giausia iš pietinių valstybių atstovų pusės. Bet stipri demokratų ir republikonų frakcija atkaliai kovojo, kad įstatymas būtų priimtas.

Vienas pietinių valstybių atstovas mėgino įnešti pataisą pietinių valstybių darbdavių naudai, bet nepavyko.

Tuo būdu prezidentas Roosevelt as laimėjo, nes jis tuo įstatymu rūpinosi dar prieš 1 metus, bet daugumas net ir demokratų tam priešinosi.

Dabar nustatytas pastovus atlyginimas tam tikros rūšies darbininkams, dirbantiems pramonėje. Darbininkui turės būti mokama ne mažiau kaip 25 centai per valandą. Taip pat nustatyta 44 valandų darbo savaitė.

JAPONŲ ŠARVUOČIAI ARTINASI PRIE KINIJOS SOSTINĖS

Rusų karo patarėjai pavaduos vokiečių karininkus, jei šie grįš į Vokietiją

ŠANCHAJUS, gegužės 25 d. — Motorizuotoji japonų kariuomenė pradėjo veržtis per Honano kraštą į laikinąją kinų sostinę Hankow.

Po keturių valandų kautynių japonai užėmė "vartus į vakarus", Lanfengo miestą. Sako, čia kautynės buvo smarkesnės, negu ties Suchow. Tuo tarpu kita japonų kariuomenė persikėlė per Geltonąją upę iš šiaurės.

Jei šie japonų žygiai bus sėkmingi, tai jie galės apsupti kai kurias generolo Čankaišeko kariuomenės divizijas. Nuo Lanfengo paspruko dvi kinų divizijos, kurios laikomos vienos iš geriausiųjų.

Vokietijai atšaukiant generolą Falkenhauseną ir kitus vokiečių karininkus patarėjus, manoma, kad jų vietą užims rusų karo patarėjai. Tokie patarėjai kinų kariuomenei labiausiai reikalingi kaipo karo strategai.

Kinijos karo vadovybė stengiasi sulaikyti labai naudingus vokiečių karininkus, kuriuos Berlynas atšaukia, besirengdamas vykdyti Vokietijos, Italijos ir Japonijos sutartį dėl bendros kovos prieš komunizmą.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS. — Gegužės 22 d., sekmadienį, Kaune įvyko krepšinio (baseball) rungtynės tarp Lietuvos ir Prancūzijos. Pasėkmingai laimėjo Lietuva punktais 36:24.

Pirmadienį, geg. 23 d. įvyko tarp Kauno ir Paryžiaus komandų. Laimėjo Kaunas 30:23.

KAUNAS, geg. 18 d. — Vytauto Didžiojo Universiteto choras koncertavo Prahoje. Koncertas turėjo didelį pasisekimą.

KAUNAS. — Ministras pirm. Vl. Mironas su palydovais apžiūrėjo žemės nusausinimo darbus. Iki šiol yra nusausinta apie 350,000 hektarų žemės. Melioracijos darbai tęsiami toliau.

KAUNAS, geg. 19 d. — Valstybės Prezidentas A. Smetona priėmė Tautinės Oolimpijados prezidiumą. Susipažinta su parengiamaisiais darbais. Valstybės Prezidentui įteiktas auksinis Olimpijados rėmėjų ženklelis.

KAUNAS. — Sudaryta žemės ūkio reikalams tvarkyti komisija. Svarstyta derliaus pagerinimo ir ūkininkų — darbininkų reikalai. Ministras pirmininkas tą priėmė.

KAUNAS. — Konstitucijos įsigalėjimo proga paleista 18 nubaustųjų, kurių tarpe 6 neumanininkai (vokiečiai).

Šiemet Lietuvos kurortuose lenkų antplūdžio nenumatoma

KAUNAS. — Be kito, lenkai įdomaujasi Lietuvos pajūrio kurortais, klausinėja kuri geriausia Lietuvos vasarvietė. Jie pareiškė, kad daug lenkų norėtų šią vasarą atvykti į Lietuvos kurortus.

Tačiau jie atvykti negalės, nes į svetimus kurortus išleidžia tik tikrai sergančius, o šiaip veikia įvairūs valiutų suvaržymai, kurie trukdo vykimą į užsienių kurortus. Tokiu būdu Lietuvos kurortuose jokio didesnio lenkų antplūdžio nenumatoma.

Jau visiems žinoma, kad sudegė Palangos miestelis. Rytojaus numeryje Vienybės skaitytojai ras platesnį to baisaus ir nuostolingo gaisro aprašymą. Nors gaisras, prasidėjęs iš klebonijos, sunaikino tik senąjį miestą, nepaliesdamas puošniųjų Palangos vasarinių, vis dėlto jis žmonėms atnešė milijoninių nuostolių, ašarų ir skurdo.

Dabar visa Lietuva susirūpinusi pagalbos tiekimu to legendarinio mūsų pajūrio miestelio gyventojams. Kaip pranešama, sudegusioji Palanga bus atstatyta pagal naują planą, stilingais mūro namais.

Tuojau po Palangos gaisro, panašūs gaisrai kilo ir kitose Lietuvos dalyse. Pradėjo liepsnoti Kupiškis, Plungė ir Alytus. Tokie masiniai įvairiose Lietuvos dalyse gaisrai turėtų kreipti ypatingą vyriausybės dėmesį. O gal tai piktos politinės rankos darbas. Juk 1920 metais panašūs gaisrai buvo kilę Kaune. Tada visai rimtai buvo kalbama, kad tai lenkų darbas.

ŽIŽMARAS GAVO KELIS ŠIMTUS TELEGRAMŲ

KAUNAS. — Su Lenkija pradėti normalūs pašto santykiai. Ta proga Pranui Žižmarui į Vilnių okupuotoje Lietuvoje pasiųsti keli šimtai sveikinimo telegramų.

Siunčia telegramas patys savo iniciatyva atskiri asmens, šeimos ir net organizacijos. Daugiausia telegramų pasiųsta iš Kauno, paskum iš kitų didesniųjų Lietuvos miestų ir miestelių.

Tokių sveikinimų gavo ir iš Amerikos lietuvių

Kaip jau buvo rašyta, lietuvis mokytojas Žižmaras nugalėjo lenkų karininką dvikovoje, kuri įvyko dėl lietuvių tautos paniekinimo.

MIRĖ JAUNAS LIETUVOS ISTORIKAS

KAUNAS. — Mirė Lietuvos istorikas Paulius Šležas.

Jis parašė daug ilgų rašinių apie įvairius istorinius Lietuvos reikalus. Tie raštai buvo išspausdinti įvairiuose žurnaluose. Jis redagavo didelį veikalą apie Vytautą Didįjį.

Ruošiamos didelės pradžios mokyklų išleistuvės

KAUNAS. — Nuo šių metų Lietuvoje numatoma ruošti iškilmingesnes pradž. mok. baigimo išleistuves.

Mokyklų vedėjai paraginti kviesti žymesniuosius iš tos apylinkės kilusius žmones garbės svečiais, kurie įteiktų baigimo pažymėjimus.

Tuo būdu būtų palaikomi artimesni ryšiai tarp inteligentijos ir priaugančios kartos.

26 ŪKIUOSE MODERNIŠKOS PIRTYS

KAUNAS. — Pernai visame Lietuvos krašte 26 ūkiuose buvo įrengtos modernios pirtys.

Daugiausia pirčių buvo įrengta Telšių apskr. — 7. Kituose apskričiuose mažiau.

Žemės Ūkio Rūmai pirčių įrengimams išmokėjo 4,079 lt. pašalpų.

Lietuvis iš Šanchajaus atvyko ginti Lietuvos nuo lenkų

KAUNAS. — Šiomis dienomis atvyko į Lietuvą iš Šanchajaus lietuvis M. Misevičius.

Jis išgyveno šiurpias valandas bombarduojamame mieste. Iš kinų laikraščių sužinojęs apie kovo mėn. įvykius Lietuvoje, manydamas, kad yra didelis pavojus Tėvynei, išvyko ją ginti nuo lenkų. Į Lietuvą atvažiavo per Sovietų Rusiją.

Neramumai Meksikoje. — Meksikos studentai socialistai uėmė universiteto rūmus Mexico City. Po ištisos dienos kovų tarp socialistų ir tautininkų, policija įsikišo ir varo studentus į klases.

ČEKOSLOVAKIJOS NACIAI TRUKDO DERYBAS SU VALDŽIA

Sovietai mano, kad nuo Čekoslovakijos saugumo pareina ir Ukrainos likimas

PRAHA, geg. 25 d. — Gauta žinių, kad vokiečiai stato daugiau kariuomenės Čekoslovakijos pasieny.

Derybos tarp čekų vyriausybės ir Čekoslovakijos nacių vado Henleino staiga nutrūko. Naciai reikalauja, kad čekų kariuomenė būtų atšaukta iš Sudetų krašto ir kad vokiečiai turėtų visišką susirinkimų laisvę.

Nacių vadas Henleinas priklauso mobilizacijai. Jis pareiškė, kad vokiečiai turį atlikti savo pareigą ir neturi vengti karinės prievolės. Be to, pridūrė: "nežiūrint, aš būsiu kariuomenėje ar ne, aš pasiliksiu Sudetų krašto vokiečių vadas".

Karo pavojuj dar nepraėjus, Anglija ir Prancūzija stengiasi sutaikinti čekus ir vokiečius. Nors čekų vyriausybė priešinasi Berlynui, betgi yra pasiryžus suteikti Sudetų vokiečiams ypatingą laisvę ir kai kurių privilegijų.

Paryžiaus spauda džiaugiasi, kad kilus karui Lenkija stos prieš Vokietiją. Bet vokiečių spauda vis teberašo apie vokiečių persekiojimus Čekoslovakijoje ir pajuokia anglų, prancūzų ir čekų pasidižiavimą pergale.

Tuo tarpu Maskva laukia ir seka įvykius. Sovietai mano, kad nuo Čekoslovakijos nepriklausomybės pareina ir Sovietų Ukrainos likimas. Jie tiksi, kad dėl Anglijos įtakos Prancūzija kliudys vokiečiams pulti Čekoslovakiją.

FRANKISTŲ LĖKTUVAI BOMBARDAVO KELIS ISPANIJOS MIESTUS

Vyriausybininkai stengiasi atsiimti dideles elektros stotis

BARCELONA, geg. 25 d. — Frankistų lėktuvai penkioliką minutų mėtė bombas į Barceloną. Pietinėje miesto dalyje kai kuriose vietose bombos padarė daug nuostolio. Priešlėktuviniai pabūklai mėgino atremti puolimą.

Gen. Franco kariuomenės lakūnai bombardavo ir Valensiją. Kiek aukų, dar nepatirta.

Kai kurie pabėgę iš Pamplono belaisviai vyriausybininkai perėjo per prancūzų sieną ir pasidavė prancūzų žandarams. Bet frankistai pasienyje suėmė apie 600 belaisvių. Kiti tebegaudomi.

Vyriausybininkai vėl pradėjo pulti, stengdamiesi atsiimti elektros stotis, kurios teikė elektrą Barcelonos miestui.

VYDŪNAS PALEISTAS IKI BYLOS

TILŽĖ. — Nuo kovo 11 d. Tilžės kalėjime sėdėjęs dr. Vydūnas gegužės 9 d. gavo pranešimą, kad bus paleistas. Popiet Vydūnas iš ligoninės, kur paskutinėmis dienomis buvo, grįžo į savo butą.

Vydūnas turėjo pasižadėti, kad iki bylos neapleis Tilžės miesto ribu. Kada teismas įvyks, tuo tarpu dar nežinoma.

Vokiečių spaudos žiniomis, Vydūnui keliama byla ryšyje su devizų įstatymais.

LIETUVIŠKOJI DAINA PER VISOS AMERIKOS RADIJĄ

CHICAGO. — Prieš išvykdamas į Lietuvą, žinomas čikagiečių choras, kuriam vadovauja muzikas Kazys Steponavičius, gražiai atsisveikins su Amerikos visuomene.

Ateinantį šeštadienį, gegužės 28 d. 2:30 val. popiet (pagal vasaros New Yorko laiką, Eastern Daylight Saving Time) choras lietuviškai dainuos per NBC raudonąjį radijo stočių tinklą. Rytinėse valstybėse perduos radijo stotis WEAF.

Trumpai kalbės Lietuvos konsulas Čikagoje Petras Daužvardis.

Šis choras iš 50 dainininkų birželio 11 d. išvyksta į Lietuvą Cunard Line laivu Britannic.

Kaune, Vytauto ažuolyne, darbininkai kasdami takus, negiliai žemėje rado keletą surūdijusių nesprogusių sviedinių ir granatų, žemėje išgulėjusių nuo didžiojo karo.

ORAS

Numatoma: kiek šilčiau ir negausus lietus.

Saulė teka 5:30, leidžiasi 8:15. Dienos ilgis 14 val. 45 min.

KOMUNISTŲ PROGRAMA IR JOS ŽLUGIMAS

Išskyrus antireligini darbą, visa sovietų programa, pasirodo, nepritaikoma gyvenimui

Nacija atspaudė straipsnį "Komunistinės partijos žlugimas", kuriame rašoma, kad esą negalima įsivaizduoti didesnio idėjinio žlugimo, kurį nukentėjusi komunistinė revoliucija per 20 savo egzistencijos metų. Leninas smulkiai apgalvojęs komunizmo planą, kurį patvirtinę partijų suvažiavimai. Šios programos esą šie pagrindiniai nuostatai:

1) Įkurti proletariato diktatūrą pereinamojo perijodo laikais, panaikinant visas klases, išskyrus proletariatą, nedidelis tarnautojų kadras, proletariato renkamas ir keičiamas, gaunąs tą patį visiems lygų atlyginimą.

2) Suvalstybinti tautos ūkį, iš privačių asmenų atimti visus gamybos įrankius bei priemones ir atiduoti juos valstybės darbininkams. Tuo būdu kaimuose žemės ūkio komūnos buvusios panaikintos, o antrojo penkmečio laikais — reorganizuotos į kolchozus.

3) Darbininkų organizacijos netiesiogiai dalyvaujančios viso tautos ūkio valdyme visumoje ir kiekvienoje suvalstybintoje įmonėje paskirai.

4) Panaikinti profesinius armijos kadrus; armija turinti tapti "milicine".

5) Apsaugoti profesinių darbininkų susivienijimų interesus nuo privačių įmonininkų (pereinamuoju perijodu) ir nuo valstybės tarnautojų — šalies politinio gyvenimo ir visų tautos ūkio šakų vadovų. Suvalsybintų įmonių vedėjai ir vietiniai valdžios organai turėję būti renkami ir lengvai keičiami (tu pačiu darbininkų organizaciju) asmenys.

6) Vedybos ir šeima esančios laisvosios sugyvenimo formos; vaikų auklėjimas visiškai priklausąs valstybei.

7) Naciju sugyvenimas turįs būti laisvas, be jokios prievartos.

8) Panaikinti religiją — "tautos opiumą".

9) Žodžio, spaudos, sąžinės ir sąjungų laisvė; tik teismui nutarus galimas esąs areštas, viešas liaudies teisimas kaip vienintelė teismo įstaiga, profesijų laisvė, politinių teisių lygybė ir t.t.

10) Tarptautiniuose santykiuose išsižadama slaptų sutarčių ir karinių sąjungų.

Kaip žinoma, iš pat pradžių valdžia atitekusi ne proletariatui, bet "proletariato avangardui" — komunistinei partijai. Pirma buvę mėginta įtikinti, kad į partiją, į profesines sąjungas gali būti renkami net ir nekomunistai, ir kad komunistai esą renkami tik todėl, kad jie turi darbo klasės simpatijų. Tačiau, panaikinus visas opozicines partijas, kompartija pasisavinusi visas teises proletariato valiai atstovauti. Tuo būdu proletariato valdžia buvusi pakeista, darbo klasė įvelta į pilietinį kovas proletariato diktatūros šūkiais. Tokia padėtis negalėjusi ilgiau trukti. Niekšai ir budeliai iš proletariato buvę įtraukti į komunistinę gaują, o likusioji darbo masė, supratusi visą valdžios melą, pasišalinusi iš partijos ir revoliucijos. Kompartija, supratusi, kad iš proletariato ji nieko daugiau nebegausianti, paskelbusi "darbo žmonių valdžios" šūkį, kuris suvienijęs proletariatą su kitais Sovietų gyventojais. Revoliucija aiškiai parodžiusi, kad proletariato diktatūra buvusi tik uždanga sąmokslininkams ir kad pats "diktatorius" — proletariatas — neparodęs jokio pasipriešinimo jį nuo valdžios pašalinusiai partijai.

Kompartija taip pat pasisavinusi teisę, kada tik norėdama, pakeisti rinktinius proletariato ir net valstybinės valdžios atstovus.

Valstybės tarnautojų ir valdininkų rinkimu principas taip pat nebuvęs įvykdytas; iš karto buvęs įkurtas galingas valstybės aparatus, kurio asmens sąstatas kaskart mažiau buvęs priklausomas ne tik nuo savo rinkikų, bet taip pat ir nuo vietinių komunistų užgrobtų sovietų organų.

Lygaus atlyginimo principas taip pat žlugęs, nes kritęs darbo našumas ir nenorėta kelti savo kvalifikacijos. Pagaliau, ši komunistų programos nuotrupa buvusi pripažinta trockininkų erezija ir išmesta iš gyvenimo.

Įmonių perdavimas darbininkų komitetams pirmaisiais revoliucijos mėnesiais įtikinęs, kad šis programos punktas visiškai paraližuojąs įmonės veikimą ir griaunąs visą tautos ūkį. Tada įmonės buvusios perduotos valstybės valdininkams, pavedant globoti kontrolei ir partijų organizacijų vadams. Bet ir ši tvarka nepavykusi: nuolatinis ir, be to, beprasmis neatsakingų asmenų kišimasis į įmonės vadovybę padėtinusi įmonės vedėją neatsakingu už įmonės darbą. Mėginta ši klaida taisyti, tačiau, kad ir kaip ten būtų, ūkio visumos kolektyvinio valdymo šūkis žlugęs.

Viso tautos ūkio suvalstybinimas taip pat nepavykęs. Dar iki šio laiko ūkininkai kolchozininkai turi žemės sklypų, galviju paukščių ir smulkių žemės ūkio inventorių. Esama dar daug namų amatininkų ir smulkių pirklių.

Didesnių įmonių suvalstybinimas galįs būti pateisinamas valstybės gerovės sumetimais. Tragiškiausių vaisių davęs žemės ūkio suvalstybinimas — priverčiamoji kolektyvizacija. Ne mažiau žalingas buvęs ir privačios prekybos panaikinimas.

Dūmais virtęs ir "milicinės" armijos šūkis su renkamąja kariuomenės vadovybe. Baltosios armijos spaudžiami, sovietai turėjo organizuoti savo armiją maža nuo baltųjų tesiskiriančiu būdu. Vėliau gyvenimo praktika privertusi įvesti ir laipsnius.

Proletariato nuo valdžios pašalinimas paveikęs darbo klases interesus. Profsojuzai, kurie mėginę priešintis eksploatacijai, buvę uždaryti arba perorganizuoti. Tuo būdu svarbiausias profsojuzų uždavinys buvęs ne darbininkų reikalai ginti, bet penkmečių vykdymas; jų kompetencijoje likę tik kai kurie socialinės apsaugos klausimai ir sportas.

Moteriai buvę leista begalinis abortų skaičius. Vėliau valdžia, pastebėjusi labai plintant veneros ir moterų ligas bei žinodama, kad būsimiesiems, karams ir sunkiajam darbui vis dėlto yra reikalingi sveiki žmonės, reabilitavusi vedybas ir šeimą, uždraudusi abortus.

Nacionaliniuose santykiuose sovietų valdžia taip pat nesilaikiusi programos: rusų tauta buvusi sunaikinta tautinių mažumų ,pirmoje eilėje — žydų interesų naudai. Tačiau naujojo pasaulinio karo vakarykščiui, reikėję nuraminti kai kurios jau nedviprasmiškai pasiruošusios atskilti nuo SSRS sritys. Tais pačiais taikingo nacijų sugyvenimo šūkiais vykdomas paskutiniu laiku sričių valymas ir naikinimas.

Apie žodžio, spaudos, sąžinės ir sąjungų laisvę, apie areštus viešojo liaudies teismo nutarimais negalį būti nė kalbų. GPU esąs vienintelis SSRS teismas ir milijonų žmonių likimo

Sovietų progreso klausimas esąs labai painus. Jie giriasi savo kultūros ir techniko progresu, nors jų žemės ūkio nusmukimas esąs visiems žinomas, o daugumas pramonės šakų nepatenkinančios nė minimalinių gyventojų pareikalavimų. Galiausiai, galima būtų pasakyti, kad Sovietai progresuoja tik tose srityse, kur neįvykdoma jų programa, kur gyvenimas einąs maždaug normalesnėmis žmonijai vėžėmis — raudonojoje armijoje, žymių mokslininku kabinetuose, kurių pažanga aiškinama dideliais viso atsiliikusio tautos ūkio investuotais kapitalais. Tik antireliginė propaganda — nenusilpstanti.

Taigi, visa Sovietų programa, išskyrus antireliginį darbą, pasirodžiusi esanti nepritaikinama gyvenimui, scholastiška — ir nesąžininga.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Šmitrus — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

NUOŠIRDI ČEKŲ UŽUOJAUTA

Lietuvai sunkiomis valandomis, kai jai Lenkija įteikė žinomąjį ultimatumą, visa taurioji, kultūringoji žmonija, branginanti taiką ,teisę ir teisingumą, įvairiais būdais reiškė lietuvių tautai savo užuojautą ir simpatijas. Gal niekad asaulio spaudoje per taip trumpą laiką nebuvo tiek daug lietuvai šiltų žodžių prirašyta, taip lenkų ultimatumo dienomis. Simpatija ir užuojauta lietuvai buvo reiškiama ne tiktai per spaudą. Pavyzdžiui štia paduodame Čekoslovakijos Užnegesių Sąjungos laišką, atsiųstą Lietuvos Ugnegesių Sąjungai:

"Brangūs broliai. Tragingose valandose, kai ne tik tamstos brangios tėvynės ir mylimiausios tautos likimas pridlauso nuo tamstų valstybės ukštų vyrų lygsvaros, bet taip at ir visos Europos, mes buome su tamstoms visa mūsų iela.

Čekoslovakų tautos simpatijos niekuomet nebegalėjo būti didesnės. Ši tauta, po jūsų herojiško nutarimo sutikti su auka, kuri, kaip mes gerai suprantame, yra viena iš skaudesniųjų, yra persunkta tamstų atžvilgiu širdinga meile.

Mes, čekoslovakų ugnegesių atstovai, esame surišti su jumis, be mūsų didelio pasigerėjimo tamstų tautiniu heroizmu, dar kita didelė idėja — savo artimo meile. Kad jūs, broliai, praktikuojate tikrai šią idėją, matyti iš to fakto, kad ta idėja įsiskverbė į visas tautines esybes.

Tamstos sutikot didelei aukai, nes daug mylėjote.

Aš tvirtai tikiu, kad drąsios Lietuvos lygsvara duos gerų vaisių ir kad po autoritetinio sąjūdžio mažos valstybės, jūsų ir mūsų, bus tikrosios tautinės idėjos pavyzdžiui, persunkti europietiškų ir sumaniškų jausmų.

Spaudžiu tamstoms, kurie atstovaujate Lietuvos ugnegesius, draugiškai ranką".

RAUDONOJO FRONTO POLITIKA

Vakar nurodžiau ištraukomis iš SLA Istorijos, kaip raudonukai sulindo į SLA norėdami pasigrobti turtą savo socializmui platinti, kaip jie patys atvira tema pasisako, nors dabar piktinasi, kad lietuviai stengiasi apginti Susivienijimą nuo lietuviškų burliokų įtakos. p. Živatas Naujienose pridrėbė šio straipsnio autorių smerkiančios medžiagos. Tas man jau nenaujiena. Živatas panašiai rašinėjo jau kelinti metai. Ligšiol nemačiau reikalo reaguoti į tai, bet kad dabar, prieš pat SLA seimą, varoma tokia politika, tai noriu paklausti keleto klausimų.

a) — Ar Živatas nesiteiktų pasakyti SLA nariams, kodėl ligi šiol neatsilygina Susivienijimui už neprisiuntimą SLA narių mokesčių, kurie sudaro apie $700. Juk jau laikas atsiteisti. Nuo p. Jurgeliūtės laikų praėjo keletas metų.

b) — Gal Živatas mano, kad visuomenė jau seniai pamiršo apie Lietuvos laivyno kūrimo akcijų pardavinėjimą. Juk p. Živatas sekretoriavo tai organizacijai, buvo jos biznio vedėjas. Buvo surinkta, rodos, $75,000, o Lietuvos laivynas gal būt Marse plaukioja. Toje bendrovėje ir aš turiu laikiną kvitą už pinigus. O kiek yra tokių lietuvių, kurie "vardan tos Lietuvos" dėjo dolerius. Apie tas skriaudas, padarytas Amerikos lietuviams, Živatas, matyt, pamiršo.

Būdamas SLA sekretorium, nei aš bendrovei, nei Resorsinui nedirbau ir jokio atlyginimo negavau. Sekretoriaudamas Susivienijime jokių $12,000 nepasisavinau. Už tuos prasimanymus, Philadelphijos seime vienas iš SLA raštinės štabo darbininkų iš organizacijos buvo nusprestas pašalinti. Tiesa, jis teisinosi, kad raudonukai į paveikę ir kad jis Pild. Tar. rinkimų metu, sąmoningai paleidęs paskalas raudonųjų spaudoje apie $12,000 trūkumus, norėdamas Strimaitį prikalti prie kryžiaus. Situos sąlygos p. Živatas gerai žino, tik sąmoningai dabar karto a visuomenei, kuri su praeitimi nėra susipažinusi, kad tokiu būdu iš naujo galėtų įkriminuoti mane tos visuomenės akyse. Girdi:

"Strimaitis, dirbdamas bendrovei per 16 metų, gaudamas algą, nuskriaudė šėrininkus ant $30,000".

Sielojasi p. Živatas. Nemaža krūva pinigų daro nemažą įspūdį skaitytojams. Na, o aš pasisakysiu, kad ne tik Liet. Ats. b-vės šėrininkų nuskriaudžiau, bet dirbdamas anglių kasyklose Reading Coal Co. per 12 metų, gavau atlyginimo $35,000. Živato supratimu, aš nuskriaudžiau minėtos Reading Coal Co. šėrininkus... Maža to. Dirbau 9 metus SLA ir ten, nors nedidelę algą gaudamas, taip pat "nuskriaudžiau" SLA narius. O kiek aš gatvekarių kumpanijų šėrininkų esu "nuskriaudęs", pėsčias bežygiuodamas... Bet ar jau aš tik vienas esu visuomenės ir įvairių kompanijų šėrininkų "skriaudėjas!" Kas tik dirba ir už savo darbą gauna atlyginimą, visi yra lygūs kompanijų ir įvairių bendrovių "skriaudėjai. Kodėl Živatas daro išimtį man? Kodėl Živatas savęs nepriskaito prie tos rūšies skriaudėjų? Ar jis minta "šventu dūku", ar jam nereikia pasirengti, pavalgyti, ir ar jis už savo darbą atsisako priimti atlyginimą? Jei p. Živatas įrodys visuomenei, kad jis nieko "nenuskriaudė" — nuo nieko jokio atlyginimo už patarnavimus nepriėmė, tai aš iš tų tūkstančių, pridėsiu jam tuos trūkumus, kurių dėliai jis negali savo biudžeto subalansuoti.

Kad aš, tarnaudamas b-vei, rūpinausi pateikti planus jos b-vės direktoriatui, kad jie galėtų padaryti pelningas operacijas, tai juk nėra nusikaltimas pareigose, kaip Živatas sako, būčiau nieko neveikęs, tai tuomet būčiau kaltas. Per visą metų eilę bendrovės direktoriai samdė tik vieną žmogų jos reikalų vedimui, mažiau pasamdyti nebuvo galima, pusės žmogaus gamta dar nesutvėrė. Živatas buvo b-vės direktorium ir jis prisidėjo prie to viso žmogaus samdymo, tuo žmogum buvau aš. Ką dabar p. Živatas bando įtikinti, kad aš nuskriaudžiau visuomenę. Jei tai buvo skriauda, kodėl Živatas, būdamas direktorium prisidėjo prie to? Aš b-vės sekretoriaus ir reikalų vedėjo vietos nepasiėmiau be Živato ir kitų direktorių sutikimo. Jei ne aš, tai kitas žmogus būtų mano vietoje turėjęs būti, kitas būtų "skriaudęs", o aš būčiau kur kitur tarnavęs ir kitas įstaigas "skriaudęs".

Dabar b-vė jau likviduojama, jos reikalai bus baigti ir skriaudos baigsis, tai Živato ir kitu panašių filosofų pulsai atslugs, o aš kol gyvas, gyvensiu to paties linkiu ir p. Živatui. Jei dar ko trūksta prie sąskaitų subalansavimo, prašau kreiptis į mane, o aš, pagal, kiek galėdamas, nemokamai padėsiu "bendram frontui" tik, susimildami, būkite truputį žmoniškesni.

A. B. Strimaitis

KURIS IŠRADĖJAS PANEIGĖ SAVO IŠRADIMĄ?

Prancūzas išradėjas Edouard Branly, 93 metų amžiaus, buvo pionierius, išradęs bevielinės transmisijos principus — tais pricipais pasinaudojęs. Marconis prieš 47 metus išrado radiją. Branlys gyvena Latynų Kvartale Paryžiuje. Prieš keleta metų jo gerbėjai ir bičiuliai įrengė jam radijo aparatą. Pats profesorius Branly sako: "visa šeima susirinko pasiklausyti radijo, klausiau ir aš, bet tuojau išbėgau iš kambario!... Nenoriu klausyti to siaubo, kurį pats išradau!"

Po to niekas jau nesugebėjo prikalbinti profesorių klausyti radiją! Gana seniai Marconis siūlė profesoriui Branliui gerai apmokamą direktoriaus vietą Prancūzijos radijo bendrovėje, bet profesorius nesutiko tarnauti savo išradimui.

DALYVAUKIME LIETUVOS OLIMPIADOJE

Pirmoji Lietuvos Tautinė Olimpijada įvyksta šią vasarą nuo liepos 17 d. iki galo mėnesio. Lietuvos sportininkai išsijuosę ten rengiasi kaip save geriausiai galėtų parodyti, taip ir brolišku svečiu iš artimų ir tolimų pasaulio kraštų galėtų pasitikti. Olimpijados laukia visa Lietuva, ypačkad tai bus pirmoji olimpijada Lietuvos padangėje. Olimpijadų idėja yra sena, jau graikai keletą šimtmečių prieš Kristų rengė sporto lenktynes, kuriose dalyvaudavo atletai iš visų graikiškų kolonijų. Tokios olimpijados buvo tais laikais ir dabar yra pagrystos tautinės vienybės idėja. Senovės romėnai, pasaulio valdytojai, taip pat aukštai įvertindavo sporto reikšmę ir sporto olimpijadas, — jie sakydavo: in corpore sano, mens sana — sveikame kūne sveikas protas!

Amerikos lietuvių susidomėjimas Lietuvos Olimpijada pradeda įsisiūbuoti, ypatingai ačiū energingoms pastangoms chicakiečių: konsulo p. Daužvardžio, teisėjo p. Ziūrio ir daugelio kitų jaunimo rėmėjų ir sporto mėgėjų, kaip iš Chicagos, taip ir iš kitų miestų. Pono J. T. Ziūrio, gerbiamo Chicagos miesto teisėjo, vadovaujama neseniai pradėjo veikti Amerikos Lietuvių Atletikos Sąjunga: **American Lithuanian Athletic Association:** 105 W. Madison Street, Room 1905, Chicago, Illinois. Šios organizacijos tikslas išaiškinti Amerikos lietuvių visuomenei, kad kiekviename mieste sudarytų Atletikos Draugijas, kurios pasirūpintų pasiųsti į Lietuvos Olimpijadą savo geriausius atletus. Šiam tikslui, kiek mums yra žinoma, talkininkauja p. J. B. Bordeno vadovaujamas Sporto Komitetas Chicagoje, p. G. O. Venclovo vadovaujamas Clevelando Lietuvių Sporto Klubas, P. Simonas Paukštis, Pennsylvanijos Universiteto futbolo instruktorius iš Philadelphijos, taip pat Pittsburgho, Wilkes Barre, Scrantono rodos dar Detroito, Baltimorės ir Brokolyno visuomenės komitetai. Tik iš Naujosios Anglijos jokių žinių negirdėti. Kai kur komitetas rūpinasi savo geriausiems atletams surinkti reikalingą finansinę paramą kelionei (tik kelionei ten ir atgal, nes buvimas pačioje Lietuvoje Olimpijados metu jiems nieko nekaštuos), kai kur gi patys atsiradę tokių kur gi patys sportininkai žada vykti savo lėšomis. Tarpe Chicagos biznierių yra atsiradę tokių mecenatų, kurie pasižadėjo aprūpinti keletą atletų-delegatų. Iš Lietuvos Vyčių organizacijos taip pat kai kas tikisi Olimpijadoje dalyvauti.

Visi tai yra labai džiaugsmingi faktai. Yra pagrindo tikėti, kad Amerikos lietuvių sporto reprezentantų skaičius Pirmoje Tautinėje Olimpijadoje pasieks bent 50. Olimpijados dalyvių išlydėjimas turės įvykti jau birželio mėnesio gale. Tat gi laiko visai mažai beliko. Padarykite paskutines pastangas, kad gražus darbas būtų gražiai užbaigtas.

P. Žadeikis
Lietuvos Pasiuntinys

VIZITAS

Garsus anglų rašytojas Bernardas Shaw, smarkiai iškritikavo laikraščio skiltyse vienos jaunos artistės vaidybą. Užsigavusi menininkė nuskubėjo į rašytojo namus pasibarti. Neradusi jo namie paliko raštelį, užrašiusi "kvailas gyvulys".

Ant rytojaus aršusis kritikas atsilankė pas artistę ir, įeidamas į jos puošnų buduardą, pratarė:

— Ponios išauklėjimas ir puikios manieros tikrai vertos pagyrimo. Vakar tamsta aplankei mane ir, neradusi namie, teikeisi palikti savo vizitinę kortelę. Skaičiau savo pareiga atsakyti į ponios vizitą.

KREMLIUJE

Stalinas sėdi savo kabinete. Kažin kas beldžiasi į duris.
— Kas ten?
— Prieteliai.
— Negali būti!

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų

S. N.

Rugsėjo 26 d. Santarvės valstybės sustiprino reikalavimus ekonominiu spaudimu ir Vokietijos pakraščių užblokavimu Baltijos jūroje. Bet santarvininkų žygis generolui von der Goltzui nesutrukdė pasilikti savo vietoje, o spalių 3 dieną Berlynas pasiūlęs sudaryti santarvininkų ir vokiečių komisiją vokiečių išsikraustymui organizuoti ir prižiūrėti. Spalių 10 d. Aukščiausioji Taryba to pasiūlymo principą priėmė, tačiau pareiškė rezervų, kad Vokietijos vyriausybė dėl Pabaltijo kraštuose esamos jos kariuomenės veiksmų ir toliau pasilieka atsakinga.

Tad iš santarvininkų pusės ir buvo paskirtas pirmininku gen. Niesselis, o iš vokiečių viceadmirolas Hofmanas.

Tai maždaug tokia tuo metu Pabaltijo valstybių padėtis ir santarvininkių valstybių nusistatymas bei karinės misijos pasirengimas vykti į Pabaltijo kraštus. Prieš vykstant į Pabaltijos kraštus ši komisija gen. Niesselio vadovaujama atvyko į Berlyną, kad išsiaiškintų vokiečių kariuomenės evakuavimą iš Baltijos kraštų ir tam tikros medžiagos atidavimą Baltijos naujai susikūrusioms valstybėms. Ši komisija iš Koelno atvyko į Berlyną lapkričio mėn. 7 d. 11 val.

Gen. Niesselis Berlyne susipažino su anglų, prancūzų ir kitų santarvininkų valstybių buvusiais atstovais ir generolais, o taip pat ir su skirta vokiečių karine misija, viceadmirolo Hofmano vadovaujama, ir pasimatė su vokiečių karo ministru P. Noske ir kitais. Po visų tų vizitų perskaitė vokiečių komisijai Aukščiausios Tarybos nutarimus ir įteikė jai parengtus paklausimus, pažymėjęs, kad evakuavimas vokiečių kariuomenės iš Pabaltijo kraštų galėtų būti įvykdytas jūra. Paskui atkreipė jos dėmesį į tai, kad iš Pabaltijo kraštų provincijų ateinančiais traukiniais esą gabenama į Vokietiją išplėštų daigtų, kad už tuos veiksmus įpareigojamas Vokietijos vyriausybės atsakingumas, kad Rytprūsiuose esą pamišusių vokiečių kariuomenės dalių, kad Vokietijos vyriausybė turi imtis priemonių toms kariuomenės dalims evakuoti, kad Berlyne vis dar esą biurų Balticum'o kariuomenės dalims telkti ir kad vyriausybė nedelsdama turi imtis prieš tuos veiksmus reikiamų sankcijų.

Gen. Niesselis nurodė, kad vokiečių delegacija turi turėti visiškus įgaliojimus, ir gen. Niesselio vadovaujama komisija, prieš išvykdama iš Berlyno, nori pasikalbėti su karo ministru Noske.

Admirolas Hofmanas atsakė, kad į paklausimus bus atsakyta per 48 valandas, tačiau ministro Noskės tuo tarpu Berlyne nėra. Po to vokiečių majoras von Kessleris papasakojo apie padėtį Rytprūsiuose ir Baltijos kraštuose.

Jis nurodė, kad reikia esą skirti ištikimąsias kariuomenės dalis nuo nepasidavusiųjų. Pabaltijo kraštuose vokiečių kariuomenės vadas gen. von der Goltzas jau esąs grįžęs į Vokietiją, o tos kariuomenės vadu dabar esąs paskirtas generolas von Eberhardtas, kurio štabas esąs Šiauliuose ir jis stengiasi vykdyti vyriausybės įsakymus. Visos ištikimosios kariuomenės dalys traukiasi atgal į Vokietiją: 15,000 — 20,000 karių jau esą išgabenta ar gabenama. Tiek pat atsisakė, nenorį grįžti ir perėję tarnauti Rusijai.

Generolas Niesselis tarė. — Tai hipotezė, kurios mes nepriimame. Pabaltijy rusų vyriausybės nėra. Už tų kariuomenės dalių veiksmus pasilieka atsakinga Vokietijos vyriausybė ir vokiečių tauta.

Viceadmirolas Hofmanas atsakė: — Vokietijos vyriausybė vokiečių kariuomenės dalių perėjimo tarnauti Rusijai nepripažino ir tam nepritarė. Grįžtančios kariuomenės dalys tarp lapkričio 11 ir 13 d. jau bus grįžusios, ir galimas dalykas, kad laprikčio 9 d. generolo von Eberhardto štabas jau bus Tilžėje. Tačiau, kariuomenės dalims išvykus, geležinkelininkai vokiečiai negalės pasilikti, nes jiems bus jau neįdomu. Kai tik vokiečių kariuomenės dalys bus atsitraukusios, susidarys gaujos plėšikų.

(Bus daugiau)

GERBIAMI BROLIAI IR SESERYS

Vienybės korespondento P. P. Jaro kalba, pasakyta Baltimorėje trijų metų Lietuvos Nepriklausomybės šventės įvedimo Marylando valstybės sukakties proga

Šiandien mes čia susirinkome paminėti trijų metų sukaktį nuo to laiko, kai Marylando valstybės gubernatorius H. W. Nice pasirašė aktą, kuriuo pripažino Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 16 d., legale švente Marylando valstybėje. Be to, mes minime dviejų metų sukaktį, kaip pasodintas Lietuvą simbolizuojantis ąžuolas, kuris tolimoje praeityje buvo vadinamas šventuoju, prie kurio lietuvaitės vaidelutės kurendavo amžinąją ugnį.

Taigi, gerbiamieji, šiandien minėdami šias taip didžiai reikšmingas Lietuvai ir mums, Amerikos lietuviams, dvilypes sukaktis, mintimis nusikelkime į savo senąją tėvynę Lietuvą ir nors trumpai prisiminkime tolimą Lietuvos praeitį, eidami nuo D. L. K. Mindaugio laikų iki šių dienų.

Kaip Lietuvos istorija mums sako, pradedant D. L. K. Mindaugiu, kuris buvo pirmutinis Lietuvos vienintojas ir kuris buvo vainikuotas Lietuvos karaliumi. Iki D. L. K. Vytauto laikų Lietuva buvo didžiausia ir galingiausia Europos valstybė, siekusi net iki Juodųjų jūrų.

Kadangi tais laikais Lietuva buvo pagoniškas kraštas, kurio gyventojai garbino savo dievus, krikščioniškojo pasaulio nepripažintus dievus, todėl buvo peršami krikščioniškasis dievas, kurio, dėja lietuviai nenorėjo prisiimti. Tu laikų popiežiai, kaipo krikščionybės galvos, skelbdavo Lietuvai šventus karus, siųsdavo palaimintus visokiais vardais ordinus, ugnim ir kardu krikštino pagonis lietuvius.

Tie įvairūs popiežių palaiminti ordinai krikščioniškojo lietuviams nežinomo, Dievo garbintojai, per ištisus šimtmečius ugnim ir kardu krikštydami Lietuvą, teriojo šalį, žudė gyventojus iki pagaliau Lietuva buvo nugalėta ir apkrikštyta. Su krikštu į Lietuvą atėjo ir verguvė. Nežiūrint kiek Lietuva buvo didi, narsi ir galinga, ji negalėjo ištisus amžius kariauti su visa krikščioniškąja Europa, turėjo pasiduoti. Nors tiesa, D. L. K. Vytautas 15 amžiuje Žalgirio mūšyje sutriuškino kryžiuočių galybę, tačiau Vytautui mirus, Lietuva, neturėdama daugiau tokių gabių karių ir diplomatų, žuvo. Žuvus Lietuvai, kaipo savarankiškai valstybei, prasidėjo lietuvių tautai juodžiausios verguvės dienos.

Po paskutinio Lietuvos padalinimo, lietuvių tauta pateko į didžiausią verguvę, buvo apkaustyta nelaisvės retežiais, atimta žmogaus teisės, uždrausta spauda, kad negalėtų šauktis pagalbos, pasiskųsti. Vadinas, buvo gyva palaidota, tik dar nevisai žemėmis užberta.

Taip žiauriai pasielgę su Lietuva pavergėjai manė, kad ji jau žuvus amžinai, tačiau jie, taip manydami, skaudžiai apsiriko.

Tais didžiausiais priespaudos ir verguvės laikais lietuvių tautoje atgimė didžiųjų ar garbingųjų Lietuvos kunigaikščių dvasia, atsirado Basanavičius, Kudirka, Šliūpas, Vištelis ir daugelis kitų drąsių lietuvių tautos budintojų, kurie, nekreipdami dėmesio į tai, kad ir jų gyvybei gresė pavojus, mylėdami savo tautą, trokšdami ją išlaisvinti, pirmiausia įsteigė laikraštį AUŠRĄ, kurios spinduliai apšvietė lietuvių šiaudinę pastogę ir pasiekė pavergtą lietuvio sielą, apkaustytą tamsos retežiais. AUŠRAI sustojus, užgimė VARPAS, kuris, dr. V. Kudirkos žodžiais, ėmė skambinti: kelkis, kelkis, lietuvi, jau išmušė tavo valanda!

Ir taip atgimusi Lietuvos didžiųjų ir garbingųjų kunigaikščių dvasia per tuos garbingus lietuvių tautos budintojus — dr. Basanavičių, dr. Kudirką, dr. Šliūpą, Jankų, Vištelį ir daugelį kitų — prikelia lietuvių tautą iš to karsto, kuriame ji buvo netoli pusantro šimto metų palaidota. Ir, štai, vienam iš tų pirmųjų lietuvių tautos budintojų, dr. J. Basanavičiui vadovaujant, 1918 metais, vasario 16 d., lietuvių tauta sutrauko savo verguvės retėžius, stoja ant didžiojo karo griuvėsių ir savo galingu balsu skelbia pasauliui, kad nuo šios dienos Lietuva yra laisva ir nepriklausoma respublika.

Nuo tos dienos, kada Lietuva per savo drąsiausius ir garbingiausius sūnus pasiskelbia pasauliui laisva ir nepriklausoma, praėjo jau 20 metų.

Tuose Lietuvos priespaudos ir verguvės laikuose Lietuvos sūnūs trokšdami laisvės, ieškojo būdų, kaip greičiau galėtų pasprukti iš tos žiaurios nelaisvės. Taigi, ištrūkę, susirado ir naują laisvą tėvynę šioje palaimintoje Washingtono ir Lincolno žemėje.

Atkeliavę į šią šalį ir susikūrę sau naują laisvą tėvynę, nepamiršo nė savo senosios tėvynės Lietuvos, stojo į talką savo broliams ir seserims jųjų kovoje dėl nepriklausomybės.

Ta jų talka ,tie kovos būdai ir tas pasiaukojimas kovai dėl laisvės ir nepriklausomo gyvenimo, davė gražių vaisių, kuriuo mes visi džiaugiamės ir didžiuojamės. Tai vaisius — laisva ir nepriklausoma Lietuvos respublika, kurios ženklą — geltoną, žalią ir raudoną vėliavą — mes matome ir gerbiame šiandien čia susirinkę.

Po didžiojo karo atgijus Lietuvos respublikai, papūtė kitas vėjas ir šioje šalyje, tapo uždaryta siena ateiviams iš Europos, o kartu ir iš mūsų tėvynės.

Neatkeliaujant daugiau lietuvių, pradėjo silpnėti ir šioje šalyje lietuvių judėjimas. Senesniems pradėjus žymiai nykti, o jauniesiems nesekant savo tėvų pėdomis, šalinantis nuo lietuviško veikimo ir nuo lietuvybės pradėta bijoti, kad gali išnykti lietuviai šioje šalyje.

Ir kaip tik tuo laiku, kai ta baimė pradėjo reikštis, ir vėl atgimė D. L. kunigaikščių dvasia pasiryžusi neleisti lietuviams nutautėti, išnykti. Tuoj atsirado Amerikoje gimusių lietuvių tarpe Laukaitis, kurio nuopelnus Lietuvai ir lietuvių tautai mes, senieji, čia susirinkę minime. Atsirado Želvis, kuris skautų uniformoje stojo čia gimusių lietuvių priekyje ir drąsiai jiems pasakė: "mes gimę lietuviais, lietuviais ir mirsime".

Atgimė lietuvybės dvasia ir kitose lietuvių kolonijose atsirado Olšiai, Žiūriai, Paškos, Šalnos, Paulauskai ir daug kitų brolių ir seserų, čia gimusių lietuvių, kurie ne tik nesidrovi lietuviais vadintis, bet, priešingai, paėmę į rankas lietuvybės skydą, jį iškėlę, sako, kad lietuvių tauta gyvaus tol, kol saulė švies mūsų žemei.

Taigi, antru kartu atgimus Lietuvos kunigaikščių dvasiai, atsiradus Amerikoje tokių garbingų vyrų, kaip teisėjas V. F. Laukaitis, dr. A. Želvis, adv. Olis, teisėjas Žiūris, adv. A. Šalna, adv. Paulauskas ir visai eilei jiems lygių brolių ir seserų, mes galime būti drąsūs, sakydami, kad lietuvių tauta nemirs niekados! Kaip atsirado Laukaitis, įamžinęs Lietuvos vardą Marylando valstybėje, pasodinęs Lietuvą simbolizuojantį ąžuolą, taip atsiras ir kitas lietuvis, kuris užkurs prie šio ąžuolo šventąją ugnį, kuri kurensis per visas iškilmes, kada tik susirinks čia broliai lietuviai.

Taigi, mes šiandien čia susirinkę, atiduokime garbę tam Amerikoje gimusiam lietuviškam jaunimui, kuriame atgimė lietuvybė ir kurie pasiryžę ne tik patys būti kilniais lietuviais, bet ir žadinti visą lietuviškąjį jaunimą į lietuvybę, į lietuviškumą.

Valio lietuviškasis jaunimas Amerikoje! Valio lietuvių tauta pasaulyje!

IDOMIOS PRAKALBOS

PHILADELPHIA, Pa. — Sekmadienį, gegužės 15 d., Lietuvių Muzikalėje Salėje įvyko prakalbos, kurias surengė Lietuvių Prekybininkų Sąryšis. Publikos suėjo apie trys šimtai. Susirinkimą atidarė ir buvo programos vedėju sąryšio pirm. A. Kaniušis. Įžanginėje kalboje paaiškino apie prekybininkų organizacijos veiklą ir šių prakalbų tikslą. Po to perstatė kalbėtoją p. J. Gudžį, kuris kalbėjo apie lietuvių bedarbių registraciją. Sakė, toks skyrius turėtų būti, biznierių organizacijos rūpestis — surasti darbą lietuviui bedarbiui. Antras kalbėjo adv. M. M. Šlikas, pasakydamas, kad stipriau lietuviams susiorganizavus, be abejonės ir valdiškus darbus bus lengviau gauti. Trečias kalbėjo Leo. Bura apie mūsų organizacijas, kurios turėtų glaudžiau darbuotis visų lietuvių naudai.

Ketvirtas kalbėjo adv. C. S. Cheledinas apie tautinę lietuvių olimpijadą, kuri įvyks šią vasarą Kaune. Kai kitos lietuvių kolonijos siunčia įvairius atletus į Lietuvą, tai ir Philadelphijos lietuvių kolonija, pasak jo, turėtų pasiųsti bent vieną atletą. Šios apylinkės lietuviai atletai, norintieji dalyvauti šią vasarą Lietuvos Tautinėje Olimpijadoje, malonėkite kreiptis į adv. C. S. Cheleden. Penktas kalbėjo J. V. Grinius — apie jaunimą. Šios šalies jaunimas labai myli visokį sportą. Ir kai mes Philadelphijos lietuviai neturime tinkamos vietos žaisti: baseball, football ir kitus pagal sezono žaidimus, tai mūsų jaunimas, nuolat bėga pas svetimuosius, kurie turi plačias dideles vietas. Ten mūsų jaunuoliai net susidraugauja su svetimtaučiais ir kartais apsiveda. Todėl, kalbėtojas, patarė nupirkti užtektinai didelį plotą žemės už miesto, kuri būtų galima įrengti visi sporto patogumai ir įrankiai. Toliau sako: turėdami savo vietą sportui nereikės mūsų jaunuoliams bėgioti pas svetimtaučius ir nereikės valgyti makaronai ar macos. Jei, sako, sunkesniais laikais pastatėm dideles erdvias svetaines, bažnyčias ir klubus, tai dar nupirkime ir įrenkime vadinamą Country Club mūsų jaunimui. Tuomet ir mes, senieji, daugiau pakvėpuosime tyru oru ir drauge pasidžiaugsime, turėdami mūsų jaunimą drauge.

Šeštas kalbėjo dr. I. J. Stankus apie "savas pas savą". Jei mums reikia ką nors pirkti, ar turime kokį darbą ar patarnavimą atlikti — visuomet kraipkimės pas lietuvį. Tegu lietuvių pinigai pasilieka pas lietuvius. Dar kalbėjo angliškai kumštininkas jaunuolis Naudžius. Pasisakė nemokąs lietuviškai ir, matyt, mažai tėžinąs savo tėvų garbingos kilmės istorijos. Pagaliau kalbėjo p. Rutkauskas, apie rengiamą Aviacijos Dieną, šį sekmadienį, gegužės 29 d. Mikelaičio ūkyje. Bus pora lėktuvų, kurie vežios žmones. Kvietė visus atsilankyti ir paremti gražų lietuvių jaunuolių sumanymą.

Tos informacijinio pobūdžio prakalbos buvo surengtos tam, kad supažindinus vietinę lietuvių visuomenę, ką nepartinė prekybininkų organizacija veikia.

F. P.

Vienybės knygyne galite pasirinkti geriausių knygų.

IŠ MŪSŲ PADANGĖS

ANSONIA, Conn. — Šių žodžių rašytojas čia pastebėjo daugelį Vienybės skaitytojų nusiskundžiant, kad jau kuris laikas kai J. Tysliava nepasirodo su savo DABAR. Mat, ką turi žmonės, tai neįvertina, o kai netenka, tai jaučia didelį trūkumą.

Lenkijos atstovas Kaune reikalauja, kad Lietuva išbrauktų iš savo konstitucijos tą punktą, kur sakoma, kad Vilnius — Lietuvos sostinė. Nežiūrint to, šiame miestelyje yra lietuvių, kurie turi drąsos reikalauti, kad vietos draugijos išbrauktų savo atstovus iš Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyriaus, kad tokiu būdu gražų skyriaus veikimą galėtų susilpninti. Na, ar tai nebandymas talkininkauti lenkams? Jei jūs, būdami lietuviai, patys nenorite veikti, tai nors kitiems netrukdykite. Kagi už tai manote gauti? Čia neseniai lietuviai sudėjo aukų Lietuvos Ginklų Fondui. VVS skyrius, iš savo pusės, davė $20, kad tokiu būdu susidarytų šimtinė. Kodėl šis gražus lietuviškas darbas turėtų būti trukdomas?

Gaila žiūrėti į tuos lietuvius gatvėje ir atėjusius į karčiamą išsigerti stiklą alaus. Šlykštu girdėti, kaip jie vartoja keiksmo žodžius, plūsdami Lietuvos vyriausybę. Patyrinėjus, randi, kad daugelis jų nemoka net skaityti. Jeigu ir skaito tai — Keleivį. Nors Laisvės skaitytojai yra bent kokiam lietuviškam darbui priešingi, tik garbina Rusijos diktatūrą, betgi, reikia pripažinti, pasikalbėjimuose jie yra žymiai švaresni, negu Keleivio pliuškiai.

Žiemos sezonui pasibaigus, čia prasideda piknikų rengimas. Tai girtina, reikia vieni kitų parengimus lankyti, kad būtų šiokios tokios naudos. Bet būtų geriau, jeigu tie piknikai būtų įvairinami kokiais nors sporto žaidimais ir dainomis. Deja, šių pramogų tikslas ,kaip daugiau pelno pasidaryti. Į kultūrinius reikalus arba jaunimo lietuvinimą visai nekreipiama dėmesio. Net ir muzika šokiams dažnai pasirenkama netinkama. Anot kompozitoriaus A. Vanagaičio — "doleris, doleris daug gero ir blogo padaro..."

J. M.

— Kaip gi tai atsitiko, Vincuk, kad tavo tėvai susirgo pavalgę vakarienei dešros, o tu likai sveikas?

— Aš, mat, bausmei, buvau paliktas be vakarienės...

Tautų festivalas, kuriame gražiai pasirodė lietuviai

WASHINGTON, D. C. — Gegužės 7 dieną, čia buvo įvairių tautų festivalas, kuriame dalyvavo lietuviai šokėjai iš Chicagos. Festivalas įvyko garsioje Constitution salėje. Šokių programa parodė amerikiečiams Amerikoje gyvenančių kitų tautų papročius, šokius ir žaidimus.

Lietuviai artistai dalyvavo festivalo popietį ir vakare. Jų programa buvo įdomi, graži. Dainos buvo akompanuojamos kanklėmis. Lietuvių grupė, p. Beliajui vadovaujant, apsirengę lietuviškais tautiškais rūbais, pašoko piemenukų šokį, vestuvių šokius, lietuvišką kadrilių, dzūkų šokius, suktinį ir daugelį kitų.

Washingtono lietuviai svečius labai gražiai priėmė ir parodė svečiams žymesnes sostinės vietas. P. Beliajus ir jo šokėjų grupė buvo pakviesti pietums pas pulk. Žadeikį, Lietuvos atstovybės rūmuose. International Club of Washington surengė svečiams vakarienę Willard viešbutyje.

Washingtone gyvena gražus būrelis lietuvių, kurie labai išsisklaidę po visą miestą. Nežiūrint to, jie suorganizavo lietuvišką draugiją, kuri gyvuoja jau treti metai ir rūpinasi visais tautiškais reikalais. Nors šiek tiek vėlu apie tai rašyti, bet ši draugija buvo surengusi ir Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, kuriame atsilankė Lietuvos ministras pulk. Žadeikis. Tas parodo, kad Washingtono lietuviai taip pat nesnaudžia.

S. W. G.

RADIJAS

SO. BOSTON, Mass. — Šį sekmadienį, gegužės 29 d. per stotį WORL, 290 kilocycles, 9:30 val. rytą bus sekanti radijo programas:

1. — Longin Ruinio, Jr. Cavaliers orkestras.
2. — Dainininkė Julija Metrikaitė iš Worcester, Mass.
3. — Dainininkas Jonas Tamulionis iš Nashua, N. H.

Po programui prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Myles Standish Hotel, Boston, Mass. pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus,
garsintojas

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

PIRMAS ŠIO SEZONO DIDELIS

PIKNIKAS

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA

PUIKŪS

ŠOKIAI

VINCAS MATUSEVIČIUS, VEDĖJAS VITALIS BUKŠNAITIS, BENDRAVEDĖJAS

RENGIA ŠEŠTĄ METINĘ

LIETUVIŲ DIENĄ

SEKMADIENĮ (SUNDAY) 29 (MAY) GEGUŽĖS

MERGINŲ POPULIARIŠKUMO KONTESTAS

VAIKUČIŲ ŽAIDIMAI IR DOVANOS

Pasimatytkite su draugais ir pažystamais iš New Jersey ir New Yorko kolonijų

KLASČIAUS SVETAINĖJE

MASPETH IR BETTS AVENUES, MASPETH, L.I., N. Y.

ORKESTRUOTAS

KONCERTAS

— ĮŽANGA —
VAIKUČIAMS VELTUI
SUAUGUSIEMS 50 CENTŲ
DURYS ATDAROS 2 VAL. P. P.

BRANGIOS

DOVANOS

Aplankykite Lietuvą šią vasarą
Specialiose ekskursijose

LAIVU AQUITANIA

Birželio mėn, 15 d. ir liepos mėn. 13 d.

Vasaros sezono metu yra patogiausias metų laikas aplankyti Lietuvą. Jūsų aplankymas Jūsų senosios Tėvynės suteiks Jums daugiau malonumo, jeigu keliausite vienoje iš specialių išplaukimų didžiuoju Cunard White Star linijos ekspresiniu laivu Aquitania.

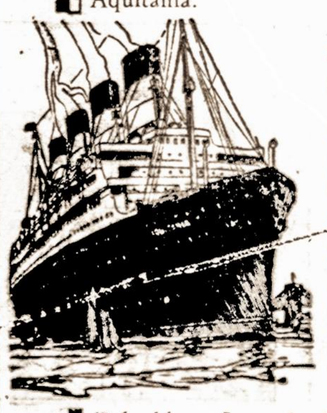

Keliaudami Cunard White Star linijos laivais turėsite visą patogumą ir malonumą.

Šiuose specialiai rengiamuose išplaukimuose Jūs ganėsite visus patogumus ir malonumą vandenyno kelionėje. Jūs mėgsite Aquitanijos specialiai įrengtus kambarius, puikias sales, erdvias kabinas, speciales maudynes ir gražias promenadas, mylėsite denio žaidimus ir sporto įrengimus, krutamuosius paveikslus ir kitas pramogas.

Tegu vienas iš šių specialių išplaukimų Jums įrodys, kaip Aquitanijos laivas yra populiariausias visomis klasėmis transatlantiniams keleiviams.

Rezervuotas vietas ir veltui informacijas Jums suteiks artimiausias šios linijos agentas, arba:

CUNARD WHITE STAR
25 BROADWAY, NEW YORK

VIENYBĖ

SPAUDOS KLUBO VEIKLA

Lietuvių Spaudos Klubo nariai savo susirinkime svarstė nešvarią partinės lietuvių spaudos taktiką, kurios tikslas skleisti melagingas žinias apie Lietuvą ir niekinti Lietuvos valdžią. Tas žemina Lietuvos autoritetą svetimų tautų akyse ir kenkia Lietuvos reikalams.

Išklausyta komisijos pranešimo apie Mažosios Lietuvos rašytoją Vydūną, kurį vokiečiai tebelaiko kalėjime ir kuriuo nesirūpinama. Susirinkimas priėmė V. Jankausko surašytą rezoliuciją, kuri bus stengiamasi paskelbti amerikonų spaudoje. Visos lietuvių kolonijos prašomos svarstyti apie Vydūno išvadavimą ir plačiai rašyti liet. spaudoje.

Kun. Antanas Milukas pakvietė visus klubo narius per antanines atvykti pas jį sekmadienį, birželio 12 d. į šv. Pranciškaus vienuolyną, Roslyn, L. I. Klubo nariai tą dieną 1 val. popiet išvyks automobiliais nuo SLA salės.

Susirinkusieji iškėlė reikalą, kad kapų puošimo dieną (Decoration Day) lietuviai aplankytų mirusiųjų veikėjų kapus ir puoštų juos gėlėmis, kaip antai: buvęs Tautinės Tarybos pirmininkas Vilmantas yra daug nusipelnęs Lietuvos Nepriklausomybei, bet šiandien jis visai pamirštas ir kapas apleistas. Reikia atsiminti ir didieji patrijotai VIENYBĖS leidėjai J. J. Paukštis ir Brazis.

Ankstyvesniame susirinkime į klubo narius priimtas Petras Jurgėla, o dabar adv. R. J. Urevičius.

Susirinkime dalyvavo svečias iš Chicagos viešas auditorius J. P. Varkala. Jis pranešė, kad Čikagos Lietuvių Prekybos Butas rengiasi išleisti lietuvių biznio žinyną, kur bus plačiai aprašyti ne tik Čikagos, bet ir kitų kolonijų lietuvių prekybos, pramonės ir kitokios įstaigos su istorine apžvalga. Čikagiečiai lietuviai jau yra surinkę to žinyno išleidimui apie 1,000 dol.

V. Ambrozevičius

DIDELĖ EKSKURSIJA

Brooklyno ir Maspetho Lietuvių Amerikos Piliečių Klubai rengia ekskursijas sekmadienį į Bear Mountain.

Abu klubai yra pasamdę didžiulį laivą "Bear Mountain," 2,400 žmonių įtalpos. Visi atsiminkite dieną.

Tikietus galite gauti klubuose ir pas pavienius narius.

Rengimo Komisija

Dingo. — Jungt. V-bių kariuomenės sanitarijos leitenantas dr. Ignas T. Grieb'lis ir buvęs Amerikos nacių vadovas dingo be žinios New Yorke. Valdžia mano, kad jis atsidūrė Vokietijoje.

Svečias iš Italijos. — New Yorke lankosi Romos universiteto prof. G. Battista, kuris laikys paskaitas.

JAUNI VEIKĖJAI RENGIA JAUNUOLIŲ NAUDAI PRAMOGĄ

BROOKLYN, N. Y. — Lietuvių Radijo Valanda, vedama Vinco Matusevičiaus ir Vitalio Bukšnaičio, šį sekmadienį geg. 29 d. Klaščiaus svetainėje ir parke ruošia šeštą metinį pikniką, koncertą ir balių. Įžanga jaunamečiams bus nemokama, suaugusiems 50 centų.

Vitalis Bukšnaitis, Vincukas ir Vincas Matusevičius

Radijo Valandos klausytojai ir rėmėjai tikisi, kad ateinančio sekmadienio gegužinė Klaščiaus svetainėje sutrauks tūkstantinę minią lietuvių iš New Yorko ir New Jersey taip kaip ir kitais metais. Pelnas iš šios pramogos bus paskirtas jaunuolių lietuvių kalbos mokyklėlių palaikymui.

Pasimatysime gegužės 29 deną Klaščiaus parke.

IŠLEISTUVIŲ VAKARĖLIAI

KEARNY, N. J. — Gegužės Baltos Lelijos vyrų choras surengė savo nario A. Daunaro išleistuvės klubo kambariuose. Jis išvyko atostogų į Lietuvą gegužės 21 d. Vakarėlis buvo labai gražus, malonus. Choras padainavo keletą gražių dainelių. Pasidalinta gražiomis mintimis, linkėjimais.

Gegužės 15 d. buvo surengtos išleistuvės šv. Vardo Draugijos nariams J. Kateilai ir A. Daunorai. Parengime programą išpildė Baltos Lelijos vyrų choras.

M. Šlekavičiustė visų vardu palinkėjo laimingos kelionės. Vakaro vedėju buvo J. Vaitekūnas.

J. Stasiulionis

ČIGONAI

KONCERTAS IR ŠOKIAI

Rengia N. J. Lietuvių Radio Valandos Vedėjai

Dalyvaus Čigonai

Bus Solo, Duetų ir kitokių pamarginimų.

Dainuos Baltos Lelijos Vyrų Radio Choras

Gerbiamieji ir gerbiamos, nepraleiskite šios progos, matykite čigonus. Šis bus visai skirtingas lošimas, matysit daug juokų iš čigonų gyvenimo

TAS VISKAS ĮVYKS

Šeštadienio vakare, Gegž. (May) 28 d., 1938

ŠV. JURGIO DRAUGIJOS SALĖJE

180-2 New York Avenue. Newark, N. J.

Durys atsidarys 6-tą v., koncerto pradžia 7-tą v.

Kviečiame visus radio klausytojus atsilankyti ir paremti musų darbą

Įžanga tik 50 Centų

Visus ir visas kviečia N. J. Radio Val. Vedėjai

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
For Almost Immediate Relief of Colds, Headaches, Neuralgia and Muscular Pains
NOVOGEN LABORATORIES Brooklyn, New York

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS

151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213

61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027

PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA

64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius

VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

Dovanos šaulio sparnams

Dariaus-Girėno Aeroklubo pirm. V. Kaminsko vardu gegužės 20 d. gautas laiškas su dovana, $2.50 čekiu. Šią dovaną siunčia Juozas M. Šaltenis iš Čikagos.

Savo laiške J. M. Šaltenis rašo: "Brangūs Tautiečiai: Malonėkite priimti tą mažą mano dovanėlę lėktuvo fondui, kurį lak. P. Šaltenis gabens į Lietuvą. Gaila, kad aš daugiau negalėjau pasiųsti, bet ir ši mano maža dovanėlė vis dėlto padidins fondą, o ne sumažins.

Taip pat linkiu lak. P. Šalteniui ko geriausio pasisekimo."

Už tuką D.-G. Aeroklubas nuoširdžiai dėkoja. Nors ir nedidelė auka mus lydi prie garbingo darbo apvainikavimo. Visi, kurie tik jaučia savyje nors kiek meilės Tėvynei Lietuvai, stokime į rėmėjų eiles.

Sekr. *A. Alekna*

Amerikos darbo federacija prieš nacius

Šiomis dienomis New Yorke įvyko konferencija kovai su naciais.

Amerikos Darbo Federacijos atstovas William Collins savo kalboje nurodė, kad turi būti sustiprinta kova prieš nacius ir reikia boikotuoti Vokietijos prekės.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Darbo Partijos Brooklyno Lietuvių Syriaus Susirinkimas

Gegužės 27 d. 7 valandą vakare Amerikos Lietuvių Piliečių Klube, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. bus Amerikos Darbo Partijos Brooklyno lietuvių skyriaus susirinkimas. Susirinkimas labai svarbus. Kiekvieno Darbo Partijos nario prievolė yra ne tik [illegible] atsilankyti, bet [illegible]tengti ir kitus su savim atsivesti.

Šis susirinkime bus renkama Darbo Partijos vietinė valdyba: pirmininkas, protokolų raštininkas ir jų pagelbininkai. Taip pat bus renkami ir vykdomoji komiteto dalis. Visas komitetas, o ypač atsakomingiausi komiteto nariai turi būti išrinkti iš 14-me distrikte gyvenančių lietuvių. Tad ypač tie lietuviai, kurie gyvena 14 distrikte, ateikite įsirašyti prie A. D. F. Nemanykite, kad gyvenantiems kituose distriktuose negalima prie 14-distrikto priklausyti. Galima. Bet kitų distriktų gyventojai laikomi netikraisiais.

Prie Darbo Partijos gali priklausyti: inteligentai, profesionalai, biznieriai ir darbininkai. Amerikos Darbo partija yra plačios ir pažangios demokratiškai nusistačiusios visuomenės partija. Rodos, tokia partija turėtų ko pilniausiai paskatinti visus Brooklyno lietuvius priklausyti prie jos. Mokesčiai nedideli. Kurie yra netikrieji nariai, tie moka tik 75 centus metams. Kurie gyvena 14 distrikte ir yra to skyriaus pilni nariai, tie moka 15 centų mėnesiui.

Kviečia *ADP Komitetas*

Biznieriai, kai jums reikės ateinantiems metams kalendorių, praneškite Vienybei. Turime didelį pasirinkimą kalendorių su gražiausiais paveikslais.

MOTERIMS!

Tik VIENYBĖS Skaitytojoms

Gražiai rėdykitės! Mažai išleiskite ir Sutaupykite 15%

- Gražiausios suknjos!
- Vėliausios mados!
- Iš puikiausios medžiagos

Užeikite pas mus. Mes mielu noru jums pataranausime ir susipažinsime.

Atsineškite šį skelbimą ir gausite 15% nuolaidos nuo visų pirkinių.

RĖDYKITĖS VĖLIAUSIOS MADOS DRABUŽIAIS

Teiraukitės: Mrs. DUHL

CLAIRE SHOPPE

959 Flatbush Ave., tarp Albermerle Road ir Snyder Avenue, vienais laiptais aukštyn.

Atdara vakarais.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4489

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 — *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS GALINGASIS — Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

75. Už kelių minučių Tarzanas buvo vėl kalėjimo kambary. "Eikite paskui manęs!" paliepą jis suimtiesiems. Vedami slaptuoju koridorium visi vyrai netrukus pamatė blizgančius akmenis, kuriuos Tarzanas buvo paslėpęs. Čia jie suprato, kad viskas sekasi taip, kaip Tarzanas buvo suplanavęs.

Pamatęs tuos didelius brangakmenius Troll išvertė akis ir net užduso iš godumo. "Vaje! Čia net abudu deimantai! Juk jie verti milijonus dolerių!" Jo godusis protas tuoj pradėjo planuoti, kaip tuos deimantus pavogti, bet Tarzanas liepė visiems eiti į burtininko Mafkos kambarį.

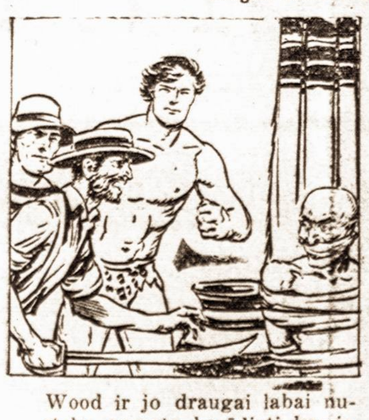

Wood ir jo draugai labai nustebo pamatę besėdintį lovoje surištą Mafką. "Ką mes darysime su šiuo senu velniu?" paklausė Van Eyk. Troll pagriebė vieną burtininko kardą ir skubiai sušuko: "Aš jums tuoj parodysiu, kas reikia daryti su šiuo pragaro kunigu! Juo greičiau, tuo bus geriau!"

Manydamas, kad nužudžius Mafką bus lengviau pavogti iš kitų tuos deimantus, Troll užsikėlė kardu ant Mafkos, bet Tarzanas jį sulaikė: "Nesiskubink! Tu turi daryt tik tą, ką liepiu aš!" Troll suriko: "Tavo paliepimai man nieko nereiškia", ir su iškeltu kardu puolė kirsti Tarzaną.

— Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje —

SKAITYKITE VIENYBĘ

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 122 (414) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., GEGUŽĖS-MAY 27 D. KAINA 3 CENTAI

Ateįjus piknikų laikui, Vienybės draugai turėtų pasirūpinti surengti vieną kitą pramogą savo dienraščio naudai. Tik visuomenės pastangomis bus galima padaryti dienraštį didelį.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

DABAR

Nežinomi ženklai
Iš dviejų pusių
Dvidešimts metų
Žiūrint su kuo

VYT. ŠIRVYDAS

Čekoslovakijos prezidentas Benešas savo piliečiams aną dieną sakė:

"Iki šiol mes gyvenome, galima sakyti, idealės ramybės gyvenimų. Bet dabar tauta įžengia ryžtingos kovos laikotarpin, kuris iš kiekvieno mūsų pareikalaus kuodidžiausio jėgų įtempimo".

Žodžiai tinka laikotarpiui, į kurį ir mūsų tauta įžengė, po priverstino santykių užmezgimo su lenkais, ir matant vis stiprėjant ginkluotų vokiečių veržimąsi Rytų Europon. Po karo lietuvių tauta idealiu ramybės gyvenimu, tiesa, negyveno. Kruvina Vilniaus žaizda, Klaipėda, nuolatinis karo stovis, politinis vidaus tvarkos sukrėtimas — tai ne ramybės ženklai. Tačiau istorija ateityje gali būti šį laikotarpį palaikys **kuoramiausiu!** Nežinomos ateities ženklus skaiydami, rimti lietuviai savo brolius kviečia mažinti lietuviams įprastus srovinius ar partinius ginčus. Ateitis iš mūsų gal pareikalaus kuodidžiausio jėgų įtempimo, ir tautiškai tik tada būsime stipriausi, kada būsime vieningi ir drausmingi. Reikia tačiau **pradėti nuo savęs,** o ne nuo vyriausybės. Lietuvai gali vadovauti ir viena partija, ir siaura ar plati koalicija, bet kas iš to, jei piliečiai bus Grigo bitėmis iškrikę? Šiemet kai kurie komunistai ir socialistai nusprendė tiek pat už Lietuvą galvą guldyti, kaip tautininkai ir katalikai, kurie seniai Lietuvos nepriklausomybės idėja gyvi ir jai viską aukavo ir pasiryžę aukoti. Šie sugrįžėliai turėtų būti brangūs tautos nariai. Lietuvos gyvybė pirma partijos ar srovės gyvybės!

Lietuvos vidaus tvarka kai kurių mūsų negiliai galvojančių laikraščių vadinama pusiau diktatūrine. Jei viena pusė diktatūra, **kita, aišku, demokratija.** Dėl diktatūrinės pusės tačiau tenka kaltinti ne tuos, kurie diktatūrinių priemonių priversti griebtis (nes gyvi tautos reikalai liepia), bet tuos, kurie savo darbais ir elgesiu **verčia** tų priemonių imtis. Reikia kaltinti komunistus ir socialistus, kurie svetimų tautų pinigais ir idėjomis, Lietuvos ūkininkų krašte varė didelio netakto ir siauros neapykanto politiką. Reikia kaltinti ir politikavusią dvasiškiją, kuri Lietuvoje norėjo klerikalinės tvarkos, trokšinančios visą tikrą pažangą. Jei komunistai gali dikatoriauti Rusijoje, jei klerikalai galėjo diktatoriauti žuvusioje Austrijoje, jei socialistai siekė diktatoriauti Prancūzijoje, tai kodėl tautininkai demokratai negali pusiau diktatoriauti Lietuvoje? Visuomis. kuris gana plačiai Lietuvą yra apkeliavęs, sako, dabartinei pusiau diktatūrai pritaria 70 Lietuvos gyventojų nuošimtis. Net aritmetinės demokratijos akimis, čia pilna demokratija.

Mūsų Vilniaus žurnale įdomi paveikslų eilė, kuri vaizduoja kas Lietuvo buvo prieš 20 metų ir kas šiandien. Prieš dvidešimts metų mūsų kaimus, sako, "tvarkė okupantų valdžios atstovai". Vaizduojama būrelis batuotų vokiečių, kurių vienas išdidžiai kėdėje sudribęs, kvailiai cigaretą rūko ir lazdą rankoje turi — tikras vokiškos "kultūros" atstovas, lietuvių miškus, grūdus, kiaules, galvijus ir kitokį turtą tais laikais be atlyginimo plėšęs. Tai buvo prieš 20 metų. Greta paveiklas Pienocentro rūmų Kaune — kampinis, penkių aukštų, moderninis namas, atstovas Lietuvos ūkininkų pusiau kooperacinio sąjūdžio, kuris pralindo į visas pasaulio rinkas ir renka Lietuvos gyventojams pasaulio pinigus. Tai dabartinės Lietuvos vaizdas — ką ji per 20 metų, laisva begyvendama, padarė. Tokių paveikslų pasižiūrėjęs, ir mažai susipratęs lietuvis, turbūt, pasakys — laisvė geriau, negu vokiečių, ar rusų (kad ir Stalino) verguvė. Jie sutvirtina pasitikėjimą pagrindiniu lietuvių tautos sveikumu, gabumu, mokėjimu ir moderniškumu. Lietuviai — **ne Azijos, bet Europos žmonės!** Dar dvidešimts metų ir tikru kultūringumu jie niekuo nesiskirs nuo švedų, olandų ir šveicarų, nežiūrint kokiu pieštuku jos vyriausybės partinių žmonių buvo ar yra tepamos. Pažangą daro ne viena vyriausybė, bet visa tauta!

Kai kada mūsų žmonės stebisi, kad bendrai švarioje tautininkų spaudoje praslysta vienas kitas smarkesnis žodis, gimininga tiems plūdimams, kurie taip kietai gūštas pas kairiuosius susisuko. Prisiminkime gudrius gudraus vokiečio politiko Bismarko žodžius:

"Su mandagiu vyru aš stengiuosi būti dusyk mandagesnis; su plėšiku aš siekiu būti dusyk didesnis plėšikas".

VOKIEČIAI PRIEŠTUOJA PRIEŠ ČEKŲ KARIUOMENĘ PASIENYJE

Žuvusių vokiečių laidotuvėse dalyvavo apie 50,000 sudetų ir Hitleris atsiuntė vainiką

PRAHA, geg. 25 d. — Nors dviejų pašautų vokiečių laidotuvės praėjo ramiai, bet čekai nepatenkinti, kad Hitleris atsiuntė du karininkus, kurie padėjo vainiką prie kapo. Nacių vadas Heinleinas kalbėjo per laidotuves.

Politikai mano, kad Vokietijos elgesys su Čekoslovakija yra visai panašus į vokiečių "anšliusą" prieš Austriją. Sudetuose platinama vokiška literatūra prieš čekus.

Čekoslovakijos vyriausybė toliau ves derybas ne su Heinleinu, bet su seimo vokiečių atstovų vadais.

Vokietijos pasiuntinys Prahoje įteikė protestą prieš čekų lėktuvų skraidymą viršum vokiečių pasienio. Jis pareiškė, kad kol čekų kariuomenė bus laikoma vokiečių pasieny, tol nebus galima tikėtis, kad sudetų krašto klausimas bus taikingai išspręstas.

Visas pasaulis domėjosi įvykiais Egerio miestely, kur buvo iškilmingai palaidoti du čekų pasienio policijos pašauti vokiečiai. Laidotuvėse dalyvavo apie 50,000 sudetų vokiečių. Parduotuvės buvo uždarytos. Naciai sudarė garbės sargybą.

Vokiečiai žuvusius Bemą ir Hermaną laiko kankiniais dėl idėjos. Tam miestely prieš 300 metų žuvo vokiečių generolas Valenšteinas, kuris taip kaip ir Hitleris svajojo apie vieningą didžiąją Vokietijos imperiją.

Kinai neatsilaiko. — Kinų kariuomenei, kuri čia atvaizduota, nepavyko apginti Lung-Hai geležinkelį, kurį japonai po atkaklių kautynių paėmė.

EUROPA VISTIEK PRAŠO AMERIKOS PAGALBOS TAIKAI IŠLAIKYTI

Bet Amerikos vyriausybė nemano kištis į Europos politikos reikalus

PARYŽIUS, geg. 25 d. — Jungtinių Valstybių pasiuntinys Bullit'as pareiškė, kad Prancūzija neprašė Amerikos pagalbos padėt anglams ir prancūzams karo išvengti Europoje.

Betgi diplomatai tvirtina, kad Prancūzijos užsienių reikalų ministras stengėsi pakreipti Ameriką į savo pusę. Tik Jungt. Valstybių pasiuntinys šaltai žiūrėjo į tai, nes Amerika laikosi nesikišimo politikos.

Anglijos ministras pirmininkas Chamberlain'as pareiškė, kad Lenkija ir Vengrija žadėjo savo talką taikai išlaikyti Vidurinėje Europoje. Be to, Anglijos vyriausybė nori pasiųsti savo atstovą į Čekoslovakiją sekti rinkimams ir politiniams įvykiams.

Anglai nori turėti nešališką, savo atstovą, kuris sektų įvykius Čekoslovakijoje, kad Anglijos vyriausybė galėtų įsitikinti, kiek teisingi yra vokiečių priekaištai čekų vyriausybei.

Tuo tarpu Jungtinių Valstybių sekretorius Hull'as tarėsi su prezidentu Rooseveltu apie įvykius Europoje. Amerikos vyriausybė, sakoma, yra pasiryžusi ir toliau nesikišti į Europos politiką ir nepaisyti demokratinių Europos valstybių prašymo dėl Amerikos talkos.

Varšuvoje atgaivinama Lietuvos Bičiulių Draugija, kuriai vadovauja lenkų veikėjas inž. J. Strasevičius.

LIETUVOS LAIKRAŠČIAI Į VILNIŲ

KAUNAS. — Vilniaus krašto lietuviai ima tiesioginiai užsisakyti lietuviškus Lietuvos laikraščius ir žurnalus. Spaudos Fondas jau gauna daug prenumeratos užsakymų.

Visus lietuviškus laikraščius užsakė lenkų "Institutas Rytų Europos mokslui tirti". Vilniuje.

Spaudos Fondas, kaip žinoma, prenumeruoja ne tik užsienio perijodiką, bet dar daugiau užsakymų išpildo į užsienį siunčiamų laikraščių ir žurnalų išeiviams lietuviams.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

WASHINGTON, D. C. — Kongresmanas Dickstein'as žada paskelbti sensacinių žinių apie nacių propagandą Amerikoje ir patiekti dokumentų.

PRAHA. — Čekai tebestiprina kariškus įtvirtinimus Vokietijos pasienyje. Kariuomenė pasieny bus palikta ligi birželio 12 d., kol savivaldybės rinkimai pasibaigs.

Sudetų vadas Heinleinas reikalauja visiškos sudetų krašto autonomijos.

ISPANIJA. — Frankistai skelbia, kad per paskutines 4 dienas kautynėse žuvo per 15,000 vyriausybininkų.

Vyriausybininkai stengiasi atsiimti elektros stotis ir prisiartino prie Trempo.

MEKSIKA. — Eina smarkios kautynės tarp sukilėlių ir valdžios kariuomenės, kurios lakūnai sunaikino sukilėlių aerodromą. Numatoma ilga kova.

TOKIO. — Japonijos užsienio reikalų ministras Chirota, krašto apsaugos ministras Sugijama ir jūrų ministras Yonajus atsistatydino. Tas palankiai atsiliepė finansų reikaluose.

AMERIKA KOVOS SU DEPRESIJA

WASHINGTON, D. C. — Senato komisija pritarė prezidento Roosevelto įstatymui apie kovą su depresija.

Prezidentas siūlė skirti tam reikalui tris milijardus dolerių, bet senato komisija pridėjo dar 200 milijonų dolerių, kurie bus skirti ūkininkams pagelbėti.

Tuo tarpu dar nežinoma, kiek bus skirta vyriausybės projektams elektrai gaminti. Manoma, kad senatas pritars ir šiam reikalui.

Šauliu Sąjungos choras dalyvaus Estijos jubiliejinėje dainų šventėje birželio 23—25 d.

SOVIETAI GIRIA SAVO DEMOKRATIJĄ

NEW YORK. — Kalbėdamas vienam pokyly Sovietų Sąjungos pasiuntinys Jungtinėse Valstybėse Trojanovskis pasakė, kad Sovietų Sąjunga yra pasirengus remti Prancūziją, jei pastaroji užsistos už Čekoslovakiją.

Sako, pasaulio demokratijai reikalinga Rusijos pagalba daugiau, negu Rusijai pasaulio demokratijos pagalba. Ir vėl gyrė "demokratinę" Sovietų Sąjungos tvarką.

Jis pareiškė: "mes esame pakankamai stiprūs puolimams atremti. Mūsų visuomenė yra vieninga ir patrijotiška. Mūsų demokratija skiriasi nuo kitų kraštų demokratijos".

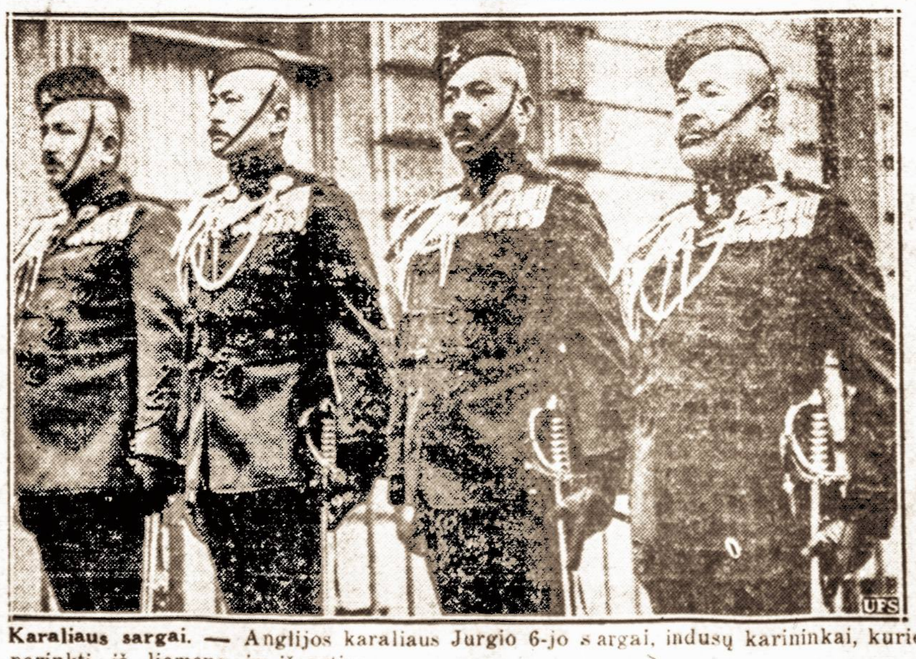

Karaliaus sargai. — Anglijos karaliaus Jurgio 6-jo sargai, indusų karininkai, kurie parinkti iš liemens ir iš peties.

RAGINA MEKSIKOS SUKILĖLIUS PASIDUOTI VALDŽIAI

Meksikos prezidentas žadėjos nebausti tų sukilėlių, kurie be kovos pasiduos valdžiai

MEXICO CITY, geg. 25 d. — Nors atskiri sukilėlių generolo Cedillo's būriai pasiduoda, bet Meksikos prezidentas Cardenas siunčia daugiau kariuomenės, kad sukilimas būtų greičiau numalšintas.

Į San Luis Potosy kalnus, kur sukilėliai slapstosi, pasiųsta dar viena divizija su artilerija. Lėktuvai ir maži kariški laivai saugo pajūrį, kad sukilėliai negautų pagalbos jūros keliu.

Prezidentas žadėjo nebausti sukilėlių, jeigu jie pasiduos. Jis pareiškė, kad šis sukilimas yra generolo Cedillo's vykdomas asmens sumetimais, tarnaujant svetimų valstybių kapitalistams.

Dar tiksliai nenustatyta, kur yra generolas Cedillo. Manoma, kad su juo kalnuose įsitvirtino apie 300 ištikimų jo šalininkų. Kiti maži sukilėlių būriai veikia skirtingose vietose.

Sukilėliai išsprogdino traukinį. Jie stengiasi susprogdinti kai kuriuos tiltus, kad sukliudytų valdžios kariuomenei.

AMERIKON PLAUKIA 25 MIL. AUKSO

PARYŽIUS. — Į vieną Prancūzijos uostą sunkvežimiais (trokais) iš Barcelonos atvežta aukso už 25 milijonus dolerių.

Tas auksas bus vežamas į Jungtines Amerikos Valstybes, kur Ispanijos vyriausybininkai perka maisto produktų ir "kitus pirkinius".

SUOMIAI PIRKS ARKLIUS LIETUVOJE

HELSINKIS. — "Uusi Suomi" rašo, kad į Suomiją bus įvežta nemaža arklių iš Estijos ir Lietuvos. Iš abiejų valstybių įvežami arkliai turės atlikti iki dviejų savaičių karantiną.

Iš Latvijos dėl ten paplitusių gyvulių ligų arklius įvežti draudžiama.

Sužeistas dvikovėje. — Prancūzų rašytojas Henry Bernstein'as (kairėje) dvikovėje sužeidė prancūzų filmų direktorių Edvardą Bourdet'ą (dešinėje). Dvikovė įvyko dėl to, kad antrasis atsisakė statyti pirmojo parašytą veikalą ir kilo ginčas, kuris pasibaigė kova kardais.

EUCHARISTINIS KONGRESAS

BUDAPEŠTAS, geg. 25 d. — Čia iškilmingai atidarytas 34-is eucharistinis kongresas.

Tikimasi, kad iš viso pasaulio suvažiuos apie milijoną katalikų, iš 37 kraštų. Kvietimą dalyvauti šiame kongrese priėmė 71 arkivyskupas, 225 vyskupai ir daugelis žymių katalikų vadų. Iš Amerikos atvyko apie tūkstantį katalikų su kardinolu Dogherty prieky. Dalyvauja ir būrys lietuvių.

Vatikano valstybės sekretorius Pacelli's savo kalboje ragino sustiprinti kovą prieš bedievybę ir "prieš visus bedievius, įskaitant ir tų kraštų vyriausybę, kuri sukilo prieš Kristų".

TIRS KOMUNISTŲ IR NACIŲ VEIKLĄ

WASHINGTON, D. C. — Kongrese jau paganinta rezoliucija, reikalaujanti ištirti "priešamerikonišku elementų" veikimą ne tik Washingtone, bet ir New Yorke ir Filadelfijoje.

Kongresas labiausiai yra susirūpinęs komunistų, nacių ir fašistų veikla.

Nuo birželio mėnesio Lietuvoje bus naujai steigiama 217 sveikatos punktų. Kiekvienam punkte bus gydytojas ir akušerė. Punktus pinigais rems valdžia.

ŽUVO KELEIVINIS LĖKTUVAS

CLEVELAND, O. — Iš sudužusio lėktuvo griuvėsių ištraukti 9 vyrų ir vienos moteriškės lavonas. Lėktuvo žuvimo priežastis dar neišaiškinta. Leisdamasis į netolimą aeroporomą, lėktuvas užkliudė medį ir įsiliepsnojęs krito.

Lėktuvas skrido iš New Yorko. Prezidento sūnus James Roosevelt'as rengėsi skristi tuo lėktuvu, bet pačią paskutinę minutą pakeitė savo sumanymą.

LIETUVA PERKA 11 NAUJŲ GARVEŽIŲ

KAUNAS. — Geležinkelių valdyba perka Čekoslovakijoj šešis garvežius platiesiems ir penkis siauriesiems geležinkeliams.

Min. Kabinetas sutartį su Škodos fabrikais patvirtino. Naujieji garvežiai perkami Lietuvos geležinkelių susisiekimui patobulinti.

ORAS

Numatoma: debesuotumas ir lietaus vakare ar rytoj.

Saulė teka 5:29, leidžiasi 815. Dienos ilgis 14 val. 46 min.

KAIP LIEPSNŲ JŪRA UŽLIEJO PALANGOS MIESTELĮ

Per kelias valandas visas seramiestis buvo ugnyje. Ugniagesiai kovoti su stichija buvo bejėgiai. Motinos nespėjo išgelbėti nė kūdikių lopšių. Liepsnose žuvo daug turto. Per gaisrą nepaprastai buvo šiurpu

Aš atvykau į Palangą jau vėlai vakare. Mėnulis pro skvystokus debesis kartais mesdavo žvilgsnį į ugnies stichijos nuteriotą Palangą ir, tartum pabūgęs šiurpaus vaizdo, vėl skubiai slėpėsi už skystoku debesėlių. Taip, Palangoje tikrai šiurpu! Apie vidunaktį dar teberuseno paskutiniai namų liekanų griuvėsiai skleidė ištrių dūmų kamuolius, o degėsių kvapas troškinte troškino. Dar prieš kelias dienas buvęs gyvas Palangos miestelio centras šiandien yra virtęs nykia ir baimę praeiviui, ypač naktį, keliančia vieta. Mediniai namai sudegę ligi pačių pamatų. Testypso vieni kaminai. Mūriniai namai be stogų, be langų ir be nieko. Tik apgriuvusios jų sienos byloja apie buvusią baisiąją nelaimę. Kaip viską tai iš tikrųjų prasidėjo, kas čia kaltas, kiek šeimų paliko be pastogės, kiek iš tikrųjų namų sudegė, kiek kitokio turto ugnis prarijo, — vis tai klausimai, į kuriuos šiuo metu dar negalima atsakyti. Policija skaičiuoja, aiškina, kvočia, tiria. Tik jos surinkti duomenys tegalės mums į šiuos klausimus duoti tikrą atsakymą. Yra pagrindo manyti, kad kai kas ims aiškėti jau nuo šiandien.

Nelaimė prasidėjo iš klebonijos, kuri buvo atokiau nuo kitų trobesių ir kuri. iš pažiūros, neatrodė galinti sukelti tokį baisų gaisrą. Miestelio gyventojai buvo kas namuose, kas laukuose, kas krautuvėse. Staiga ugnis pasirodė klebonijos stoge. Vėjas traukė ligi 6 balu stiprumo. Sužviegė ugniagesių sirena. Kol ugniagesiai susirinko stiprus vėjas suspėjo permesti gniūžtas žiežirbų ant kelių net gana tolokai buvusių namų. Per keliolika minučių liepsnojo klebonija, liepsnojo ir dar keli namai įvairiose vietose aplinkui ją. Ners energingai stojo į darbą Palangos ugniagesiai, tačiau jie buvo bejėgiai prieš nepaprastai stipraus vėjo kurstomą stichiją. Paskubomis buvo iškviesti Kretingos ir Klaipėdos ugniagesiai, kurie atvykę rado ugnies jūrą prie tikrosios jūros... Kol jie atvyko ugnis kiekvieną akimirksnį plėtėsi ir plėtėsi, vienus namus tuo tarpu praleisdama, užklupdama toli gražu ne iš eilės.

Miestelyje kilo šiurpi panika. Gyventojai nežinojo nei ką gelbėti, nei kur pulti. Didelis vėjas, mediniai namai su lengvai degančiais stogais, dargi sausros nuteriotais, sudarė puikiausias sąlygas stichijos siautimui. Dėl to artimesniųjų namų gyventojams nebuvo ko nė svajoti ką nors išgelbėti. Žmonės pametė galvas. Prasidėjo beprasmiškas lakstymas, šauksmai, ašaros — panika.

Galime įsivaizduoti ugnies siautimo spartą jau vien iš to, kad motinos nespėjo savo kūdikių iš degančių namų išsinešti su lopšiais.

Juos išnešė paskubomis ir "kaip stovi" — neaprengtus, klykiančius. Dėl didelio karščio vaikai, seniai ir moterys su kūdikiais traukėsi į netoliese prasidedančius laukus. Iš čia jie buvo priversti stebėti šiurpųjį vaidinimą, laužyti rankas ir lieti ašaras...

Ugnis tuo tarpu darė savo. Pašėlusiu spartu ji lakstė nuo vieno namo ant kito, nuo gyvenamo ant daržinių bei tvartų, o nuo šių vėl toliau ir toliau. Kilus tokiam milžiniškam gaisrui, nes liepsnojo keli šimtai įvairių pastatų, ugniagesių veiksmas nebuvo įmanomas. Tačiau reikia pripažinti, kad su stichija kovotojų pastangos davė kai kurių vaisių. Keli namai tik jų dėka išliko savo buvusių draugų žuvimo liudininkais. Daugiau vaisių nebuvo galima nei tikėtis, nei pasiekti. Tatai pripažino ir atvykusieji į Palangą gaisrų gesinimo specialistai.

Tik prasidėjus gaisrui, vidurinėje ir pradžios mokykloje ėjo pamokos, kurios tuoj buvo nutrauktos. Aplinkui jau ėmė liepsnoti mediniai namai. Ugnis supo arčiau ir arčiau.

Pagaliau Palangos mokyklos židinys taip pat suliepsnojo.

Pasakoja, kaip nepaprastai graudžiai ašarojo moksleiviai, matydami degančią savo mokslo įstaigą. Vid. mokykla sudegė, ta mokykla, kurios vardas taip glaudžiai susijęs su mūsų tautinio atgimimo istorija, kuri davė daug mūsų tautai nusipelniusių vyrų, kurioje mokslo žinių sėmėsi ir mūsų Valstybės Prezidentas Antanas Smetona.

Ugnis negailestingai nuteriojo aukštutinę namo dalį, o pirmasis aukštas išliko šiek tiek mažiau nukentėjęs.

Ugnis neaplenkė nė daugiau būtiniausių įstaigų. Mačiusieji pasigėrėdami pasakoja, kad užsidegus paštui, jo viršininkas ir tarnautojai taip rūpestingai gelbėjo valdžios ir visuomenės turtą, jog patys nieko savo nesuspėjo išgelbėti. Vietos laikraštininkas net buvo sužeistas, ačiū Dievui, nesunkiai. Geležinę spintą pavyko išgelbėti, ir tai buvo viskas. Neišvengė ugnies nasrų ir greta buvusi paštininkų sanatorija, kaip lygiai žydų bankas, gintaro fabrikas ir krautuvės bei visi tie pastatai, kurie nuėjo dūmais.

Ugnies siautėjimo vietoje paliko sveika sinagoga, vienas mūrinis namas su trimis krautuvėmis ir dar pora nepaprastu būdu išlikusių namukų.

Gerokai pasiautėjusi pačiame miestelio centre ugnis, stipraus vėjo varoma, pasileido Senosios Palangos link pakluonėmis ir patvorėmis. Dėl to sudegė keliolika ūkio trobesių, o gyvenamieji paliko. Gaisras kilo apie pusę vienuoliktos. Maždaug po penkių valandų ugnies siautėjimas liovėsi, nes ji jau buvo paglemžusi viską, kas tik jai patiko. Maždaug nuo 4 val. popiet daugiau naujų gaisrų jau nebekilo. Ir pavoika buvo praėjusi, nes, matyti, žmonės jau ėmė apsiprasti su savo baisiuoju likimu. Tuo momentu vėjas ėmė tilti. Naktį jis buvo beveik nutilęs ir žymiai pakeitęs savo kryptį.

Būdinga tai, nors Palanga ir yra prie jūros, tačiau tinkamų šaltiniu gaisrams gesinti labai ir labai pasigesta.

Kilus gaisrui, į Palangą ėmė plaukti tiesiog marios žmonių iš Kretingos, Klaipėdos ir kitų vietų. Privažiavo tiek daug automobilių, kad Palanga tiek tu dar niekada, net per didžiausias iškilmes, nematė. Kai kas iš atvykusiųjų turi Palangoje savo vasarnamius, o kiti atvyko iš smalsumo. Buvo prasidėjusios ir vagystės, tačiau stojus nuskriaustųjų turto sargybon atvykusiems iš Klaipėdos kariams bei policijai, jos tuoj liovėsi.

Taip maždaug buvo Palangoje. Žinoma, neįmanoma aprašyti visų tų vaizdų bei įspūdžių, kurie kyla lankantis gaisro nuteriotose vietose.

Išdegė pats Palangos miesto centras su visomis krautuvėmis, smuklėmis, barais ir įstaigomis. Iš jų dabar tik krūvos pelenų ir nuodegulių. Daugelio sudegusių namų savininkai yra labai neturtingi, jų namai daugiausia neapdrausti, dėl to nelaimė yra juo skaudesnė.

Dabar mieste liko tik trys krautuvės. Nežinia, ar pajėgs nelaimės ištiktieji atsistatyti. Aš mačiau prie berusenančios nuodegulių ir pelenų krūvos vidunaktį bestovintį žmogų ir besišluostantį ašaras. Tai buvo žmogus visą savo gyvenimą rinkęs centą prie cento ir už juos senatvei namuką pasistatęs, kad turėtų savą gūžtelę. Jis pamiršo tą savo gūžtelę apdrausti ,ir dabar jam daugiau nieko nebeliko, kaip tik nusišluostyti ašaras...

U. T.

KAS TAI YRA ŠVENTAS BO MEDIS?

Žodis bo reiškia "apsišvietimą", ir bo medis, vadinamas taip pat pipul arba Indijos figmedis, yra medis, po kuriuo sėdėdavo ir mąstydavo Gauthama Budda — ir čia jis apsišvietęs...

Tasai medis ir dabar dar stovi Gaya kaime. Iš to medžio kamieno užaugo kitas medis, kuri karalius Asoka trečiame amžiuje prieš Kristų nusiuntė į Caylono salą — tūkstančiai maldininkų eina prie tų medžių ir meldžiasi.

KAS BUVO ENDORO RAGANA?

Moteris, turėjusi kaž kokius slaptus savumus ir galėjusi burti, minima yra Biblijoje: karalius Saulas, persirengęs, ėjo pas Endoro raganą ir prašė, kad ji iššauktų jam pranašo Samuelio velę. Samuelio dvasia pasirodė, ir pati ragana baisiausiai išsigando... Apie tai pasakojama Samuelio knygos 28-me perskyrime. Iš to matyt, kad žmogaus noras pažvelgti į slaptą ateitį yra ne naujas...

PASTABOS

AMERIKĄ klausia:

"...Ar ilgai reikės išeivijai laukti, kad ji entuziastiškai galėtų didžiuotis **laisva, o ne Nepriklausoma Lietuva?"**

Tol, kol mūsų skirtingos srovės savo siaura ideologijų dogmas kels ant šakių.

Antra vertus, juk neaišku, kokios "laisvės" AMERIKA pageidauja Lietuvai — dr. Griniaus, Kerinskio, ispaniškos, vokiškos ar staliniškos?

Pasigailėjimo vertas tas žmogus, kuris laisvoje šalyje gyvendamas, nesupranta tikrosios laisvės, jos ieško tamsiose despotizmo pakampėse!

Štai laikraščiuose skaitome pranešimą, kad Bay City, Michigan valstybėje "šimtas unijistų užėmė fabriką, užrakino duris, užgesino fabriko šviesą". Tuo būdu "privertė 1,100 neunijinių darbininkų pasitraukti iš dirbtuvės".

Rašytojas baigdamas savo pranešimą, pareiškia, kad ten "nebuvę jokio nedrausmingumo".

Dabar kyla klausimas, ar gali būti didesnis nedrausmingumas, kaip svetimos nuosavybės užgrobimas?

Senesnieji lietuviai pasakoja, kad jiems būnant mažiems jų tėvai pasakodavo apie velnius, pasivertusius į vokiečius, kurie naktimis valkiodavosi ir visokiais būdais terorizuodavo, kankydavo lietuvius. Bet šiais laikais, kaip matome, jie veikia pasivertę į nacius.

Nežinau ką jūs manote, bet aš linkiu sau geriau susitikti su velniu vidurnaktį, negu su naciu — dieną!

Neseniai vienas redaktorius pastebėjo, kad "tulas" daktaras, nukrypdamas į "bendrą frontą", pats sau pakenkė, kad daktaro nukrypimas į "pažangiuosius" pakenkė jo geram vardui, tai tiesa, kurią ir jis pats dabar supranta. Bet kaip daktaras galėjo geriau pasielgti, jei jo raštams ten tik ir vieta.

J. J. S.

Tarp komunistų ir turklių pagrindinis nuožmumo principas yra tas pats, tik ekzakucijos procesas skirtingas — turkliai savuosius dantimis skerdžia, o komunistai savo draugus šaudo.

KUR BUVO DINGUSI MONA LIZA?

Prieš kelioliką metų iš Paryžiaus Louvre muziejaus buvo dingęs brangus Leonardo da Vinči paveikslas "Mona Liza", arba "Gioconda". Per keturis metus ieškojo paveikslo, bet negalėjo jo rasti. Vieną dieną netikėtai paveikslas buvo sugrąžintas muziejui. Buvo kalbama, kad paveikslo pavogime dalyvavęs neseniai miręs Italijos poetas Gabrielis d'Annunzio, bet nebuvo įrodymų. Pavogimas, sako, buvęs ryšy su jo meile Eleonorai Duse, kuri, anot d'Annunzio, panešėjusi Mona Lizai. Vėliau pats poetas artimųjų draugų tarpe pasisakęs pavogęs iš Louvro. "Kam reikėjo jį grąžinti muziejui?" klausė draugai. "Netiko man Mona Lizos rankos, per riebios..." atsakęs d'Annunzio.

KUR YRA PASAULIO STOGAS?

Pasaulio stogu paprastai vadinama Pamiro aukštuma centralinėje Azijoje, šiaurės rytuose nuo Afganistano. Ta aukštuma, arba plateau, siekia 4,000 metrų virš jūrų paviršiaus, Paraleliai su vakarų Bramaputra eina kita aukšma vardu Čang — ji yra aukštesnė už Pamirą ir jai geriau tinka "pasaulio stogo" vardas.

KUR BUVO ŠUO SU PULKO PAGYRIMO LAKŠTU?

Toks šuo, vardu "Smoots", kitų dar vadinamas "Senu Kariu", buvo Amerikoje, ir Jungtinių Valstybių karo vadovybė oficialiai demobilizavo jį po didžiojo karo. Jis tarnavo "G" kuopoje 308-me amunicijos traukinyje ir buvo su amerikiečiais kareiviais Prancūzijos fronte. Jo demobilizacijos raštai, parašyti ir suantspauduoti, skelbia: "Garbingai paleistas iš armijos, kur sąžiningai ir ištikimai ėjo savo tarnybą!"

Iš vokiško diktanto pavyzdinis sakinys:

— Vadas nepripažįsta mėsos, o budelis — vaisių.

Iš kalėjimo į kolegiją. — Vasario mėn. Donaldas O. Nelson'as (Oakland, Cal.) buvo nuteistas 1 metus kalėti už kito žmogaus nužudymą per neatsargumą automobilio nelaimėje. Už gerą elgesį teisėjast dovanojo bausmę, ir dabar buvęs kalinys galės baigti kolegiją.

MOKSLUI UŽSIBAIGUS

Tėvas: "Skaitymas keturi, fizika keturi, paišyba keturi, elgesys patenkinamas. Nagi, klausyk, kiek tai galėtų būti?"

Sūnus: "Tikrai nežinau, tėveli, gal tai penkiukė?"

ABU DŽIAUGIASI

"Na tai esi patenkintas, kad gavai mažą sesutę, kurios taip prašei iš Dievulio?" — klausia tėvas penkių metų sūnelio.

Vaikas, pasižiūrėjęs į lopšį, kuriame miega naujagimiai dvyniai atsakė: "Bet ir tu, tėveli, esi patenkintas, kad aš laiku nustojau prašęs..."

Ferdaug veistis — tai reiškia eiti prieš svetingumo papročius šiame pasauly.

SLIBINAS

Vienas senas dailininkas, per visą savo gyvenimą piešė vien tik slibinus, kurie būdavo panašūs į velnius ir pabaisas.

Paskutinėmis gyvenimo dienomis pranešė visiems, kad jo didžiausias ir tobuliausias slibinas bus neužilgo baigtas.

Išgirdę apie tai jo draugai, atvyko pas dailininką, kad apžiūrėjus jo kūrinį.

Paveiksle matėsi kalnai, keleta mėnesienos apšviestų medžių, o viduryje tyvuliavo ežeras. Daugiau nieko.

Nustebę paklausė:

— O kur gi slibinas?

Senas dailininkas paaiškino:

— Miega ežero dugne.

NEPAGRĮSTA UŽSIENIO ŽYDŲ AKCIJA PRIEŠ LIETUVĄ

Paskutiniuoju laiku užsienio žydų spaudos dalyje, ypač Amerikos, gana dažnai pasirodo straipsnių, nukreiptų prieš Lietuvą. Tuose straipsniuose Lietuvos žydai siekiama atvaizduoti ekonomiškai sunaikintais ir skurde gyvenančiais. Yra duomenų, kad toje akcijoje prieš Lietuvą dalyvauja ir žydai — Lietuvos piliečiai, nes kitaip būtų sunku išaiškinti neseniai mūsų piliečių žydų New Yorke iškeltas ieškinys prieš Maisto b-vę, kuri kalbamos žydų spaudos laikoma viena "ekonominio žydų sunaikinimo" priežasčių.

Šita žydų akcija prieš Lietuvą neturi rimto pagrindo. Pokariniais laikais visose valstybėse ekonominėje srityje yra įvykę žymių pakitimų. Kai užsienio prekyboje pradėjo vyrauti kompensacinis principas, valstybės buvo priverstos įsikišti ir į privatų ūkį ir reguliuoti jį taip, kad galėtų išsilaikyti didelėje užsienio rinku konkurencijoje. Mūsų mėsos, pieno ir kitų stambiųjų gamybos šakų išvežimas buvo patikrintas ir plėtėsi tik dėka to, kad juo rūpinosi rimtos ūkio organizacijos. Daugelio atvejų privertė iniciatyva gamybos srityse pasireiškė kaip nepajėgianti mūsų ūkio interesų tinkamai apsaugoti ir ją pats gyvenimas iš jų išstūmė.

Tačiau šitas neduoda pagrindo kalbėti apie ekonominį žydų sunaikinimą. Jei lietuviai siekia įsigalėti prekyboje ir pramonėje, tai negali reikšti, kad tuo pat persekiojami žydai, kaip tai užsienio spauda siekia atvaizduoti. Verslų srityje Lietuvoje visos tautybės turi lygių teisių ir niekas negali turėti pretenzijų prekybą ir pramonę turėti savo rankose visu šimtu procentų. Žydai Lietuvoje tiek prekybos, tiek kučiai, kai kur triūsė iki gyvo kaulo išvarginti ugniagesiai. pramonės srityje yra vyraująs elementas. Esamomis atitinkamose įstaigose žiniomis, prekybos įmonių Lietuvoje yra 22,000 ir 70 proc. tų įmonių yra žydų rankose. Pramonės ir amatų įmonių skaičius siekia 11,000 ir apie pusė tų įmonių yra žydų rankose. Prie šito reikia pridurti, kad Lietuvoje rangovai yra beveik išimtinai žydai. O kokį svarbų vaidmenį mūsų ūkio kūryboje vaidina statyba liudija faktas, kad vien per paskutinius 10 metų į ją įdėta 568 mil. lt. Tuo tarpu beveik visas didžiausias statybas vykdo žydai.

Lietuvoje žydų gyventojai sudaro gana žymų procentą. Lietuva mažumų, jų tarpe ir žydų, atžvilgiu visuomet laikėsi teisingos politikos. Tad nesuprantama, kokiais sumetimais kai kurie užsienio žydų sluoksniai bando kiršinti prieš Lietuvą ir drumsti gerus santykius tarp abiejų tautų.

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų

S. N.

Generolas Niesselis: — Tiems paaiškinimams įvertinti mums reikia žinoti tikrą ištikimųjų ir nepasidavusių kariuomenės dalių padėtį. Vokietijos vyriausybė ir toliau pasilieka atsakinga už evakuotų teritorijų perleidimą vietos vyriausybėms. Kai ištikimieji vokiečiai bus išvykę, Tauragės — Šiaulių geležinkėlis Vokietijos vyriausybės rūpesčiu turės būti perduotas lietuvių valdžios organams, kad tuo būdu nepasidavusioms vokiečių kariuomenės dalims būtų užkirstas kelias bet kokiu būdu susisiekti su Vokietija. Jei ta geležinkelio linija nebus perduota gerame stovyje, tai už tai bus laikoma atsakinga Vokietijos vyriausybė ir pats generolas von Eberhardtas. Pagal taikos sutarties nuostatus, visus vokiečių ar rusų kariuomenės dalių vadus mes lygiai taip pat laikysime atsakingais už tų dalių visus žygius. Tačiau tai Vokietijos vyriausybės ir vokiečių tautos atsakingumo už bet kokią konstatuotą netvarką nieku nesumažins.

Admirolas Hofmanas: — Aš abejoju, kad Lietuvos vyriausybė turėtų pakankamai karių ir medžiagos geležinkelio linijai užimti.

Generolas Niesselis: — Reikiamą medžiagą paliks vokiečiai, lygiai kaip paliks ir personalą geležinkelio linijai sutvarkyti. Tokią padėtį sudarė Vokietijos vyriausybė, tai jai padėtį reikia ir atitaisyti.

Admirolas Hofmanas: — Suprantu jūsų pažiūras į Vokietijos vyriausybę ir vokiečių tautą. Vyriausybė visais būdais stengiasi užkirsti kelią susidaryti gaujoms.

Generolas Niesselis: — Mes žinome, kad tam tikros netvarkos išvengti negalima. Taigi, mes siekiame palengvinti jūsų darbą ir parodysime didžiausią taikingumo norą; dar prieš išvykdami iš Paryžiaus, mes prašėme estus, latvius ir lietuvius visuotinės taikos labui veikti kuo nuosaikiausiai.

Admirolas Hofmanas: — Gailiuosi, kad komisija neatvyko anksčiau. Būtų buvę išvengta daugelio sunkumų.

Susitarus kitą susirinkimą sušaukti rytojaus dieną, posėdis buvo baigtas.

Gauti iš vokiečių karinės misijos dalinių atsakymai į prancūzų misijos paklausimus pasirodė nepilni, labai netikslūs ir pasenę. Jau tada visam laikui aiškėjo, kad nepaisant lapkričio 7 d. padarytų ir daug kartų pakartotų pasižadėjimų, iš kurių būtų buvę aiškiai matyti įvairių kariuomenės dalių sudėtis ir jų paskirstymas arba jų turimos ar sandėliuose sukrautos karo medžiagos kiekis. Buvo aiškinimasi tų kariuomenės dalių neorganizuotumu, susisiekimo priemonių nutrūkimu ir dar kuo kitu. Tačiau gen. Niesselio komisija patyrė, kad Karaliaučiaus vyriausias štabas apie kariuomenės dalių padėtį gerai žinojo. Gen. Niesselio vadovaujama komisija gaudavo iš įvairiausių šaltinių kitų žinių, kurios rodė su kokiais gyvais suktais manevrais komisijai teks susidurti. Be atvangos reikėjo lankytis ir susitikti su žmonėmis, kilusiais iš įvairiausių kampų: įvairių grupių rusais, ukrainais, baltų baronais, Vokietijos ir Latvijos vokiečiais, lenkais, Baltijos valstybių atstovais ir net su Bermondto kariuomenės dalių vokiečiais karininkais. Jokio lankytojo neatstumdavo, tačiau juos visus generolo komisijos karininkai priimdavo privačiai, stengdamiesi išgauti žinių. Pats generolas Niesselis priimdavo tik tuos, kurie atvykdavo oficialiai ar kurie buvę aukšto rango.

Lapkričio 8 d. įvykusi konferencija padėties nieku neišaiškino. Admirolas Hofmanas, vis tikindamas dėl savo gerų norų, mėgino klausimą nukreipti sakydamas, kad — Baltijos valstybėse esančios vokiečių kariuomenės dalys yra įsitikinusios, jog jos kovoja su bolševikais ir, kai tik Pabaltijo kraštai bus jų kariuomenės apleisti, tuoj užpuls bolševizmas. Klausiant apie pasilikusių kariuomenės dalių padėtį Pabaltijo kraštuose, vokiečių majoras von Kessleris tvirtino, kad neturi tikrų žinių, bet mano, gali būti 20,000, 30,000 ar 40,000 vyrų.

(Bus daugiau)

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.

Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami.

Visais reikalais adresuokite:

Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

SAULĖTOJE KALIFORNIJOJE

Žymi visuomenininkė Ona Ramanauskienė--Lužienė--Barkauskaitė mini savo 73 metų amžiaus sukaktį

LOS ANGELES, Cal. — Visuomenininkė Ona Barkauskaitė yra gimusi 1865 m. gegužės mėnesio 30 d. Paežerių kaime, Alvito valsčiaus, Vilkaviškio apskritiės, beturčių lietuvių šeimoje.

Pradžioje pastebėsiu, kad ši lietuvių tautai nusipelniusi senelė yra gražiu ir nemirštamu pavyzdžiu mūsų išeivijai tuo, kad Lietuvoje tik gimusi ir daugiau jos iki šiai dienai nemaciusi, moka į kiekvieno lietuvio širdį skiepinti Tėvynės meilę ir, kaip pamatysime toliau, visą savo gyvenimą pašvęčia Tėvynės labui.

Onutės vargšų tėvų dalia, skurdas ir svetimųjų globa priverčia gimtąjį kaimelį apleisti: vos vieneriems metams Onutei sukakus, išvežama į Austriją. Ten kiek pagyvenę važiuoja į Londoną, vėliau į Pietų Ameriką, Afriką ir vėl atgal į Londoną. Augant vaikams, auga kartu su jais ir tėvų rūpesčiai. Londone susitinka jiems gerai pažįstamą kunigą Padolskį, kurio prašo patarti vaikų auklėjimo klausimu. Šis pataria Onutę ir jos jaunesniąją sesutę nuvežti į Paryžių į Šv. Pranciškaus akademiją. Tėvai priima gyvenimą taip, kaip jis jiems peršasi: nėra namų, savų, pažįstamų, sunkūs neįprasti darbai, bet džiaugiasi, kad dukrelės priimtos į akademiją. Sako, kad bent vaikai taip nevargs.

Būta rūpesčių, vargo, ilgesio, bet tas laikas lyg ir upės vanduo, viską nusineša ir vėl iš naujo teikia tam pačiam žmogui dar skaudesnių valandų, nusiminimo, bet, kartais ir malonaus džiaugsmo ir pastovaus džiaugsmo, kurio jau niekas daugiau negali atimti. Ir ištikro, ar gali būti didesnis tėvams džiaugsmas kada jie po visos eilės metų sulaukia į namus vaikų ir netokių koki jie išvažiavo, bet visapusiškai skirtingesniu: kita išvaizda, išmokslinti, kitos pažiūros į gyvenimą ir jų įgytos žinios pilnai sutinka su praktiško tėvų gyvenimo žiniomis ir jų psichika. Tėvai kupini džiaugsmo Onutei sako: "Žinai, dukrele! Mudu su mama galvojame, kad mūsų šeimai platesnė dirva būtų Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Kaip jūs manote?" Kaip tik tarė, taip ir padarė ir 1885 ar tai 1886 metais jau New Yorke. Matyt, kad dar nelabai kas buvo tas New Yorkas, kad nepatinka ir važiuoja į Waterbury, Conn. Šiandieną Waterburis graži ir didelė lietuvių kolonija, o Onutei tuo laiku į jį nuvykus, rasta tik dvi lietuvių šeimynos: Salotai ir Danševičiai. Po metų persikelia į Chicagą. Dar kiek vėliau į Lawrence, Mass. Šiose paskutinėse dvejose kolonijose ir duoda mums save pažinti.

Susiradusi sau gyvenimo draugą kartu su juo dalyvauja visose tuo laiku buvusiose lietuvių organizacijose, organizuoja naujas, važinėja po kolonijas su prakalbomis ir buria lietuvius į įvairias lietuviškas draugijas. Kadangi mūsų Onutė priklausė ir prie tuo laiku buvusių V. Kudirkos ir bažnytinių chorų, tai iš dvasininkų pusės gavo įspėjimą, kad liautųsi važinėjusi po kolonijas, nes tai ne moters darbas. Ir kad kitokių draugijų nereikia kaip tik tų, kurios yra dvasininkų globoje. Dargi, kad josios prakalbose mažiau buvo minima dangaus karalystė, o skiepinama į ateivių širdis kažin kokia Tėvynės meilė, kitaip sakant, svietiška meilė, tėvų kalba, dainos, papročiai ir kit. Čia mūsų Onutė atsikerta, kad ji kalbės tik tą, ką ji nori, o ne tą, kas jai bus diktuojama. Susilaukia nemalonumų ir nuo tų pačių lietuvių: vadina žyde, čigone, kazoku ir kit., bet viską ramiai priima ir visur dalyvauja. Priklauso prie SLA, Tėvynės Mylėtojų ir kitų draugijų. Plečia jų veikimą ir joms vadovauja. Persikėlus gyventi į Lawrence, Mass., iš tos apylinkės 1910 m. siunčiama delegate į SLA seimą Chicagoje. Ten susitinka su dabartiniu ministru Anglijai p. Balučiu, kuris tam seimui, jeigu neklįstu, pirmininkavo. Mūsų Barkauskaitė išrenkama vicepirmininke. Nustato tolimesnį veikimo planą ir vėl sugrįžusi dirba. Kiekvienais metais atvažiuodavo iš Lietuvos po keliolika jaunų lietuvaičių. Apsistoję Lawrence, pasijusdavo Barkauskaitės motiniškoje globoje, o tokia globa joms svetimam krašte kaip ir buvo reikalinga. Ten pat buvo audinyčios, bet pagal tame mieste veikiančius įstatymus negalėjo tos merginos dirbti, kurios nemokėjo skaityti. Onutė ir čia randa išeitį: suorganizuoja kursus, į kuriuos visos noriai lankosi, o Barkauskaitė tam laiko randa ir mokina ne tik anglų, bet ir lietuvių kalbos. Tuose kursuose mokytojavo net 16 metų. Daug dar ir šiandieną gyvena Jungt. Valstybėse josios mokinių, kurios pažinę ką tai reiškia mokėti paskaityti ir parašyti ir toliau mokytis. Jos laimingos sutikę Onutę, nes šiandieną daktarų žmonos, gydytojos ir kitos Amerikos lietuvės inteligentės. Jos gali būti šių žodžių rašytojui liudininkės. Jos šiandieną dar atsimena, kada jos priklausė prie Šv. Onos drugaijos Lawrence ir, pradžioje, neturėdamos kam sekretoriauti, turėjo prašyti "mokyto" vyruko. Bet vyras, tai vyru ir pasilieka. Be bačkos alaus — nei per slenkstį! Onutė ir iš šios bėdos išveda. Sako: "Aš jums sekretoriausiu be bačkos, bet su sąlyga, kad visos priklausysite prie SLA!" Taip Onutė ir atmaršavo į šią draugiją net su 150 naujų narių būriu.

Didėjant draugijose narių skaičiui, kartu didėjo ir narių nuomonių skirtumas. Ramanauskienė greitai tą pastebėjusi užkerta kelią pasitraukti iš lietuviškojo veikimo: susitinka su dr. Šliūpu ir kalba apie dar vienos naujos draugijos įsteigimą. Reikia pinigų! Ramanauskienė ištiesia šimtinę ir sako: "Pradžiai užteks, o jeigu reikės daugiau, tiesiu kitą ir trečią, kol viskas bus tvarkoje!" Pasikalbėta — padaryta! Bostone suorganizuota nauja "Sandaros" draugija, kurios vardas mums ne svetimas dar ir šiandieną.

Neužteko Ramanauskienei būrti lietuvius į draugijas ir joms vadovauti, **bet lygiai rūpinosi ir lietuvių vardo kėlimu kitataučių akyse.** Rengiant Connecticut valst. rankdarbių paradą, Ramanauskienė sako: **"Tik lietuvaitės rankų darbas turi užimti Amerikoje pirmą vietą!"** Taip ir buvo. Nežiūrint, kad teisėjais buvo kitataučiai, bet Ramanauskienė iš 500 ten buvusių įvairių rankų darbų, gavo ne tik pirmą, bet ir antrą vietas!

1919 metais pradeda sirguliuoti mūsų veikėjos Ramanauskienės vyras. Gydytojai pataria važiuoti į Kaliforniją. Atsisveikina draugus ir tais pačiais metais atvyksta į Los Angeles, Cal. Čia apleista lietuviškoji dirva Ramanauskų seniai laukė. Nelaimė. Miršta vyras. Našlei pačiai vienai tenka rūpintis savo gyvenimu. Tačiau rūpinasi ir tautos reikalais: pirmiausia sušaukia Los Angeles lietuvių masinį mitingą, kuriame kelia klausimą rūpintis Lietuvos našlaičiais. Tą patį vakarą surenka 69 dolerius aukų ir persiunčia per p. Sleževičienę. Čia priklauso tik grynai lietuviškoms draugijoms ir jas gražiai remia. **Šiomis dienomis ji mini 73 metų amžiaus sukaktį SLA 75 kuopos raštininkės pareigose.** Josios dabartinis vyras p. Lužas tos kuopos pirmininku.

Senutė sako: "Aš nesibijau mirti, gal ir laikas, bet dar noriu kiek pagyventi. Kiek anksčiau turėjau rūpesčių organizuojant draugijas, tiek šiandien turiu džiaugsmo tomis žiniomis, kurios plaukia iš mūsų Tėvynės apie Jos laimę — iškovotą laisvę ir, stačiai, stebuklingą Jos bujojimą! Pagaliau, dar ir draugijose noriu dalyvauti. Jos yra mano gyvenimo saldus sapnas. Visados būnu linksma, kiek susiraukiu dėl savo kojų, kad jau nenori klausyti..."

Los Angelės draugiškas lietuvių būrelis ilgametę veikėją p. Lužienę jos 73 metų amžiaus sukakties proga pagerbti, tariasi organizuotai nuvykti į josios namus — 11327 So. Freeman Ave., Los Angeles, Cal.

Gaila, kad mes retai kada prisimename tuos garbingus lietuvybės šulus, begarbindami tų šulų tik jaunutes atžalas. Nesakau, kad jiems pagarba nereikalinga, bet nereikia užmiršti ir tų, kurie visą savo gyvenimą skynė užėlusius dirvonus, rovė usnis ir sudarė gražias sąlygas išaugti tiems, kurie šiandieną eina ta pačia linkme, bet perdidelių pavojų nesutinka. Dargi, jeigu mes sutinkame su tuo kaip yra, tai nekokia ateitis bus ir mūsų: šiandieną, pasak to posakio: pagarbos pilni kišeniai — o kada, kaip ir toji Lužienė, "nesusikalbėsime" su kojomis, niekas apie mus neatsimins.

U. J.

Žymi lakūnė. — Naujosios Zelandijos lakūnė Jean Batten, viena atskridusi pernai iš Australijos į Angliją, pristatyta Anglijos karaliui.

Ir paprastą virvagalį galima padaryti relikvija, bet reikia juo pasikarti...

POEZIJA IR GYVENIMAS

Vienas italų rašytojas nuolat rašo apie mirtį. Visuose savo veikaluose stengiasi įrodyti, kad gyvenimas yra bergždžias, beprasmis, kad kiekvienas žmogus yra gimęs tam, kad mirti, kad lopšis yra pirmas etapas į karstą, kad tikrą atsilsį žmogus suras tiktai po mirties.

Kartą jis buvo paklaustas:

— Kodėl nuolatos rašai tokius dalykus?

— Kaip tai kodėl? Bet gi aš turiu gyventi, — atsakė nustebęs.

NAUJA ŠVARI VIETA
Restauarant, Bar & Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. *Vincas Vyšniauskas*
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

Skaitykit Vienybę

TRU - EMBER COAL Co.
(Lietuvių Anglių Kompanija)
Parduoda ir pristato į namus geriausios rūšies anglis ir visokį kitokį kurą.
Patarnavimas greitas.
KADA JUMS PRISTINGA KURO, TUOJAUS TELEFONUOKITE:
EVergreen 7-1661

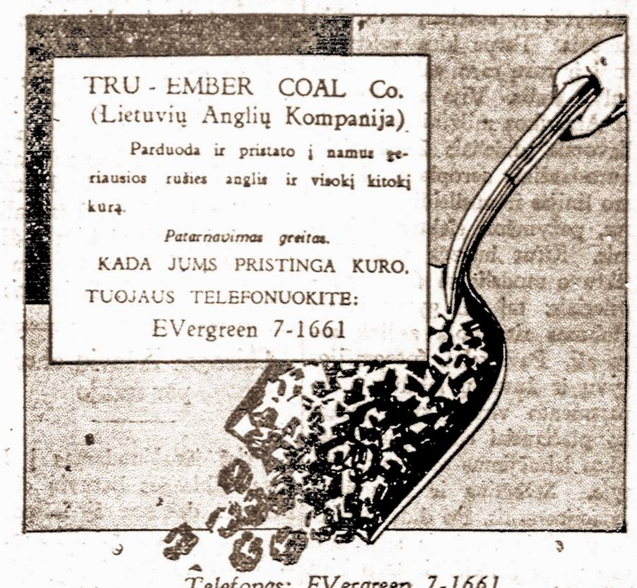

Telefonas: EVergreen 7-1661
TRU - EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.

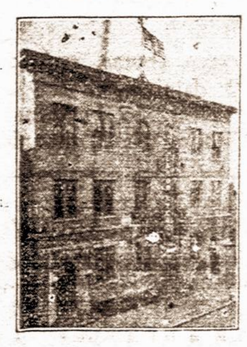

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražus kambariai
Telefonas STagg 2-3842

Aplankykite Lietuvą šią vasarą
Specialiose ekskursijose
LAIVU AQUITANIA
Birželio mėn, 15 d. ir liepos mėn. 13 d.

Vasaros sezono metu yra patogiausias metų laikas aplankyti Lietuvą. Jūsų aplankymas Jūsų senosios Tėvynės suteiks Jums daugiau malonumo, jeigu keliausite vienoje iš specialių išplaukimų didžiuoju Cunard White Star linijos ekspresiniu laivu Aquitania.

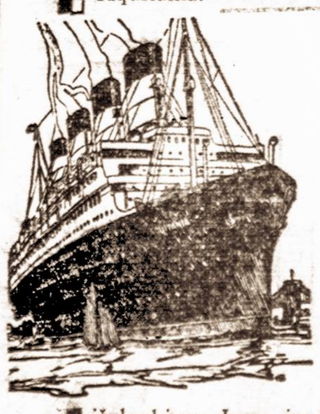

Keliaudami Cunard White Star linijos laivais turėsite visą patogumą ir malonumą.

Šiuose specialiai rengiamuose išplaukimuose Jūs gausite visus patogumus ir malonumą vandenyno kelionėje. Jūs mėgsite Aquitanijos specialiai įrengtus kambarius, puikias sales, erdvias kabinas, speciales maudynes ir gražias promenadas, mylėsite denio žaidimus ir sporto įrengimus, krutamuosius paveikslus ir kitas pramogas.

Tegu vienas iš šių specialių išplaukimų Jums įrodys, kaip Aquitanijos laivas yra populiariausias visomis klasėmis transatlantiniams keleiviams.

Rezervuotas vietas ir veltui informacijas Jums suteiks artimiausias šios linijos agentas, arba:

CUNARD WHITE STAR
25 BROADWAY, NEW YORK

GARSINKITĖS VIENYBĖJE

Skelbkitės Vienybėje

PIRMAS ŠIO SEZONO DIDELIS
PIKNIKAS
LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
PUIKŪS
ŠOKIAI
VINCAS MATUSEVIČIUS, VEDĖJAS VITALIS BUKŠNAITIS, BENDRAVEDĖJAS
RENGIA ŠEŠTĄ METINĘ
LIETUVIŲ DIENĄ
SEKMADIENĮ (SUNDAY) 29 (MAY) GEGUŽĖS
MERGINŲ POPULIARIŠKUMO KONTESTAS
VAIKUČIŲ ŽAIDIMAI IR DOVANOS
Pasimatytkite su draugais ir pažystamais iš New Jersey ir New Yorko kolonijų
KLASČIAUS SVETAINĖJE
MASPETH IR BETTS AVENUES, MASPETH, L.I., N. Y.
ORKESTRUOTAS
KONCERTAS
— ĮŽANGA —
VAIKŲČIAMS VELTUI
SUAUGUSIEMS 50 CENTŲ
DURYS ATDAROS 2 VAL. P. P.
BRANGIOS
DOVANOS

ORO PAŠTO ŽENKLŲ PARODA NEW YORKE

Praėjusią visą savaitę buvo oro pašto ženklų paroda. Kiekvieną rytą per 27 metus man lankant New Yorko miesto Generalinio Pašto milžinišką pastatą dviejų kvartalų pločio ir vieno ilgio, pirmu kartu pastebėjau tokį nepaprastą judėjimą prie 8th Ave., viršutiniame aukšte. Salė prikabinta valstybių ir svetimų valstybių herbais. Tarpe kitų valstybių tupi ir rusų caro valdžios dvigalvis erelis. Visa salė išpuošta Amerikos milžiniškomis vėliavomis, dideliais žemėlapiais, nurodančiais aeroplanų skridimo linijas ir nusileidimo punktus, pažymėtus elektros šviesomis. Kitur burzga praktiškas lėktuvo modelis su dviem propeleriais; tai vėl gyvas žemės globusas rituliuoja aplink savo ašį. Paveikslai, fotografijos gyvų ir žuvusių lakūnų, departmento viršininkų. Viskas ko plačiausiai eina apie Amerikos laimėjimus oro pašto srityje. Stebėtina ir kitų šalių aviacijos sritis. Po dideliu stiklu gražioje tvarkoje suklijuoti oro pašto ženkleliai, tarp kitų valstybių randu ir Lithuania, tvarkingai sugrupuota 7 ženkleliai pirmo Lietuvos oro pašto įkūrimo lapkričio 6 d. 1921 m. Tais pat metais dar yra išleista kiti 7 ženkleliai. 1928 m. atžymėti 8 ženkleliai, paskui protarpis iki 1926 m., kur parodoma tik 4 ženkleliai. Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto 1930 metai atžymėti 8 ženkleliais. Bet mano akys godžiai ieškodamos mūsų herojų Dariaus ir Girėno oro pašto ženklelių nerado. Nutariau atsiklausti šios šventės rengėjų informacijų skyriaus. Nusiuntė mane keturiais laiptai žemyn. Įėjau į kontorą. Paaiškino, kad ponas užimtas, patarė prašyti audiencijos. Pasinaudodamas lietuvių spaudos vizitine kortele, mielai buvau be laukimo priimtas.

Iš pasikalbėjimo paaiškėjo, kad ne visus ir ne visų šalių oro pašto ženklelius pavyko gauti, ir kad ši paroda yra tik oro pašto nušvietimas, o ne sporto, kelionių, laimių ar nelaimių nurodymas.

Prieš 20 metų nė sapne prisisapnuoti negalėjo, kad New Yorko generalinio Pašto name Lietuvos vardas bus atžymėtas, o dar labiau, kad Lietuvos aviacijos ženkleliai bus galima pamatyti gretimai kitų didžiųjų tautų. Šiandien tas yra realybė.

A. B. Strimaitis

Chicagos lietuvių choras per radijo

Prieš išvažiuodamas į Lietuvą, Chicagos lietuvių choras Pirmyn dainuos šį šeštadienį, gegužės 28 dieną, 2:30 p. p. iš WEAF trumpų bangų radijo stoties. Dar praėjusį mėnesį Dirvos redaktorius p. Karpius parašė NBC valdybai laišką, pasiūlydamas pakviesti Pirmyn chorą dainuoti per radijo. Pasiūlymas maloniai buvo priimtas ir p. Steponavičiaus vadovaujamam Pirmyn chorui suteikta proga duoti savo atsisveikinimo koncertą. Ta pačia proga kalbės ir konsulas Daužvardis.

Pirmyn choras, susidedantis iš 50 dainininkų, šivyksta į Lietuvą birželio 11 dieną Cunard linijos laivu Britannica.

Skaitykit Vienybę

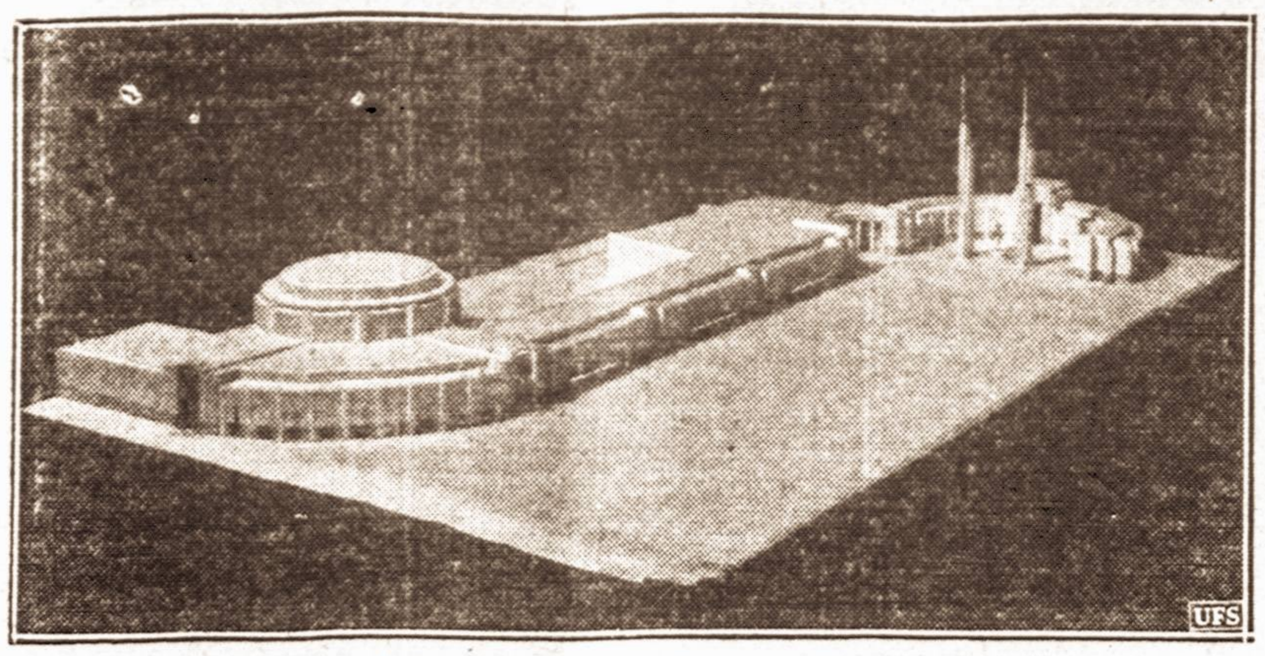

Pasaulinei Parodai rengiasi. — Pasaulinėje Parodoje New Yorke ateinančiais metais bus milžiniškas "geležinkelių teatras", kur bus rodoma geležinkelio ir garvežių pažanga ir bus 4,000 sėdynių.

GEGUŽĖS 30 DIENOS PARADAS

Lietuvių legijonininkai šiemet žygiuos New Yorko Memorial Day parade, kaip ir praeity.

Lietuvių, estų ir latvių dalinys susirinks gegužės 30 d. 9 val. rytą W. 75 gatvėje, tarp Broadway ir West End Ave. ir išžygiuos tarp 9:30 ir 10 val.

Daliniui gros Angelų Karalienės parapijos berniukų orkestras, vadovaujamas legijonininko kun. Laurinaičio. Daliniui vadovaus kap. P. Jurgėla, kurio adjutantais bus Estijos nepriklausomybės karo veteranų vadas Karl Saar ir Latvijos veteranų vadas Karlis Dikerts. Juos seks trimis eilėmis minėtų organizacijų vėliavininkai su sargybiniais, o po to žygiuos A. L. L. Dariaus-Girėno postas, estai ir latviai, susirikiavę pagal ūgį.

Šis dalinys žygiuos West End Ave. ligi 72 gatvės, po to suks į Riverside Drive ligi 92 gatvės ir ant šio kampo suks į Broadway. Paradą priims pulkin. Ulysses S. Grant 3rd ir G.A.R. vyr. maršalas Robert S. Heilferty prie 89 gatvės. Parado voras galva (J. A. V. 16 p. p. ir jūreivių bei marynų dalinys) pradės žygiuoti nuo 72 gatvės lygiai 9 val. rytą, o mūsų dalinys su 7-ta divizija pasieks garbės estradą tarp 10:45 ir 11 val.

Po parado, Pabaltijo tautų veteranams rengiama užkandžiai Angelų Karalienės salėje, Roebling ir So. 4th Sts., Brooklyn, N. Y.

V. Daukintas,
Posto vadas

J. VALAIČIO IŠLEISTUVĖS

Šį vakarą, gegužės 27 d. 7 val. vak. Amer. Liet. Tautininkų Klubas rengia išleistuvių pokylį savo nariui, lietuvių radijo programos leidėjui ir visuomenės veikėjui Jonui Valaičiui. Pokylis įvyks Povilansko svetainėje, 291 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

Valaitis ateinantį šeštadienį išvyksta atostogų į Lietuvą, kurios nematė jau eilė metų ir labai pasiilgo.

Tikietų dar bus galima gauti svetainėje. Tautininkų Klubo nariai ir kiti lietuviai prašomi dalyvauti jaukiose šleistuvėse.

Rengėjai

MIRĖ

Praėjusio trečiadienio vakarą mirė 53 metų amžiaus Antanas Buzas, gyvenęs šiuo adresu: 68 Ten Eyck Str., Brooklyn, N. Y.

Velionis paliko nuliūdusią šeimą: žmoną Viktoriją, dukteris Antuanetę Čarmerkienę ir Adelę Eimutienę ir sūnų Antaną.

Kūnas pašarvotas namie. Laidotuvės įvyks ateinantį šeštadienį, gegužės 28 d. 10 val. ryto iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Jono kapines. Laidotuvėmis rūpinasi Šalinskas.

LRD

Skelbkitės Vienybėje

BUS TEISIAMI LIETUVIŲ JAUNUOLIAI

Praėjusio sekmadienio rytą Konstantinas Milius, 18 metų amžiaus, peršovė savo draugą Juozą Catrinį, 21 m. Milius gyvena Maspethe, 64-06 Jay Avenue.

Po trijų dienų sužinojęs apie peršauto draugo mirtį, K. Milius pats atvyko ir pasidavė policijai, pasisakęs, kad peršovęs dėl neatsargumo.

Milus pasisakė, kad revolverį gavo iš kito savo draugo Adolfo Kulikausko (64-13 56th Ave., Maspeth). Gavęs ginklą parodė jį Catrin'ui ir pasigyrė, kad lengvai šauna. Paleido gaiduką įrodymui ir nustebo, kai jo draugas sugriuvo, kulkos pervertas kiek žemiau širdies. Milius nubėgo pas Kulikauską, papasakojo kas atsitiko, atidavė ginklą ir dingo.

Pirmadienį policija suėmė Kulikauską ir net aštuoniose valstybėse paskelbė Miliaus ieškojimą.

Suimtasis K. Milius bus teisiamas birželio 13 d., o Kulikauskas suimtas už ginklo laikymą.

MOTERIMS!

Tik VIENYBĖS Skaitytojoms

Gražiai rėdykitės!
Mažai išleiskite ir
Sutaupykite 15%

- Gražiausios suknios!
- Vėliausios mados!
- Iš puikiausios medžiagos

Užeikite pas mus. Mes mielu noru jums patarnausime ir susipažinsime.
Atsineškite šį skelbimą ir gausite 15% nuolaidos nuo visų pirkinių.
RĖDYKITĖS VĖLIAUSIOS MADOS DRABUŽIAIS
Teiraukitės: Mrs. DUHL
CLAIRE SHOPPE
959 Flatbush Ave.,
tarp Albermerle Road ir Snyder Avenue, vienais laiptais aukštyn.
Atdara vakarais.

DIDELIS DEGTINĖS NUPIGINIMAS LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE

MINT SPRINGS, 15 mėnesių senumo, 90 proof Glenmore Kentucky degtinė.
Reguliarė kaina $1.90 kvortai, pas mus **$1.53**

TWO NATURALS, 12 mėnesių senumo, 90 proof Glenmore Kentucky degtinė.
Reguliarė kaina $190 kvortai, pas mus **$1.47**

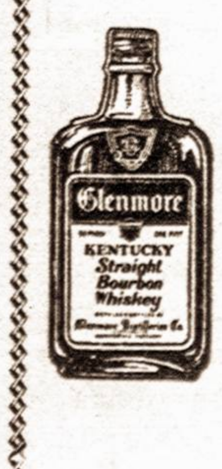

Vestuvėms, krikštynoms arba surprise party, imant visą "case", 12 bonkų už
MINT SPRINGS $16.50
TWO NATURALS $15.50

Ši nupiginta kaina ilgai nebus, norėdami jos gauti, užsisakykite dabar. Galite užsakymus duoti telefonu

REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 Keap Street, arti Grand Street
prie pat Republic Teatro durų
X. STRUMSKIS, savininkas

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622

168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone for Almost Immediate Relief of Colds, Headaches, Neuralgia and Muscular Pains. Novocen Laboratories, Brooklyn, New York

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
GARSAS BREAD 64-66 SO. 2nd STR. BROOKLYN, N. Y.
A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 — *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS GALINGASIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

76. Tarzanas vikriai pasilenkė ir kardo smūgis prašvilpė pro jo galvą. Tame momente Tarzanas pagriebė Trollio ranką, išsuko kardą ir smogė atviru delnu Trolliui į veidą taip, kad šis, lyg šiaudų kūlys, pargriuvo pasienyje. Tarzanas ramiai laukė, kol jis atsikels atsipeikėjęs.

Pasikėlęs Troll piktai pasakė: "Aš tau atsilyginsiu už šį užgavimą!" "Tylėk", paliepė Tarzanas. "Daryk, ką aš tau liepiu!" Paskui ramiai paliepė Woodui: "Tu su Van Eyk paimk tuos brangakmenius. Spike ir Troll tegu neša Mafką. Visi sekite mane ir nekelkite jokio bildesio".

Dabar Tarzanas gerai žinojo šią rūmų dalį ir kelius į kai kuriuos kambarius. Jis taip pat žinojo, kad karininkės mergos saugojo visus kambarius ir mažiausias trukšmas galėjo sukelti jų nepasitikėjimą. Dėl to jis atsargiai vedė visus vyrus į karalienės Gonfalos kambarį.

Atėję vyrai rado Gonfalą apsirengusią leopardo kailiu, apsiavusią sunkiomis kurpėmis ir prisirengusią kelionei. Bet kai ji pamatė surištą Mafką, tuoj pradėjo drebėti ir baimingai dairytis. Tarzanas matė, kad Gonfala pradeda abejoti ir kad jų pabėgimo visas planas gali griūti.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

SKAITYKITE VIENYBĘ